

Criminologie

**Erasmus School of Law,
Erasmus Universiteit Rotterdam**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q338

© 2012 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleiding Criminologie en de masteropleiding Criminologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam.....	5
Administratieve gegevens van de opleidingen	5
Administratieve gegevens van de instelling.....	5
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	5
Samenstelling van de commissie.....	6
Werkwijze van de commissie.....	6
Samenvattend oordeel van de commissie.....	9
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	12
Bijlagen.....	29
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie.....	31
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader.....	33
Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties	39
Bijlage 4: Overzicht van de programma's.....	41
Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	45
Bijlage 6: Bezoekprogramma.....	47
Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten.....	49
Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	51

Dit rapport is vastgesteld op 29 oktober 2012.

Rapport over de bacheloropleiding Criminologie en de masteropleiding Criminologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleidingen

Bacheloropleiding Criminologie

Naam van de opleiding:	Criminologie
CROHO-nummer:	56469
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Locatie(s):	Rotterdam
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2013

Masteropleiding Criminologie

Naam van de opleiding:	Criminologie
CROHO-nummer:	66469
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	60 EC
Locatie(s):	Rotterdam
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2013

Het bezoek van de visitatiecommissie Criminologie aan de Erasmus School of Law van de Erasmus Universiteit Rotterdam vond plaats op 13 juni 2012.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Erasmus Universiteit Rotterdam
Status van de instelling:	rechtspersoon hoger onderwijs
Resultaat instellingstoets:	positief onder voorwaarden

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleidingen zijn opgenomen in Bijlage 5.

Samenstelling van de commissie

De beoordeling van de bachelor- en masteropleiding Criminologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam valt binnen de clusterbeoordeling Criminologie, waarvoor in 2012 in totaal zeven opleidingen aan vier universiteiten werden beoordeeld. De commissie voor de clusterbeoordeling bestond uit:

- Prof. mr. E. (Evert) Stamhuis (voorzitter), hoogleraar Straf(proces)recht, decaan Faculteit Rechtswetenschappen, Open Universiteit;
- Drs. A.C. (Bert) Berghuis, Raadadviseur op het terrein van rechtspleging en rechtshandhaving, Ministerie van Veiligheid & Justitie; voormalig hoofd afdeling onderzoek en advies van College van Procureurs-generaal;
- R.P.J.N. (Reinier) Damen MSc., masterstudent Criminologie, Erasmus Universiteit Rotterdam;
- Prof. dr. I. (Ineke) Haen Marshall, hoogleraar Sociology and Criminal Justice, Northeastern University Boston, USA;
- T. (Teun) van Ruitenburg, bachelorstudent Criminologie, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. dr. G. (Geert) Vervaeke, Voorzitter Hoge Raad voor de Justitie, België.

T. (Teun) van Ruitenburg nam deel aan de bezoeken aan de Universiteit Utrecht en de Erasmus Universiteit Rotterdam. R.P.J.N. (Reinier) Damen MSc. nam deel aan de bezoeken aan de Vrije Universiteit en de Universiteit Leiden.

Coördinator van de clustervisitatie Criminologie was drs. M. (Trees) Graas, medewerker van QANU. Voor het bezoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam trad drs. R.G.T. (Ronald) Duzijn op als projectleider.

De curricula vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in Bijlage 1.

Werkwijze van de commissie

Voorbereiding

Op 7 maart 2012 hield de commissie haar formele startvergadering. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd, werd de taakstelling en werkwijze van de commissie besproken en werd kennis genomen van het Domeinspecifiek Referentiekader Criminologie, dat in augustus 2011 is vastgesteld door de Raad van Decanen. Dit domeinspecifiek referentiekader is opgenomen in Bijlage 2.

Bij ontvangst van de zelfstudies van een universiteit werden deze door de coördinator gecontroleerd op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de zelfstudies in orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden. De commissieleden namen de zelfstudies door en formuleerden vragen, die aan de projectleider werden toegestuurd. De projectleider compileerde de vragen per onderwerp en/of gespreksgreemium. Eventuele additionele vragen van de commissieleden werden aan de opleidingen toegestuurd met het verzoek om een reactie.

Bezoek algemeen

Voorafgaand aan ieder bezoek zijn in beperkte mate afspraken gemaakt over de taakverdeling op grond van inhoudelijke expertise. De commissie wenst te benadrukken dat zij in haar

geheel verantwoordelijk is voor de oordeelsvorming en het eindrapport. Tijdens de voorbereidende vergadering van ieder bezoek werd de visitatie concreet voorbereid.

Voorafgaand aan ieder bezoek maakte de projectleider een conceptprogramma voor de (dag)indeling van het bezoek. Dit concept werd in samenspraak tussen de voorzitter, de projectleider en de coördinator van de betreffende universiteit aangepast aan de specifieke situatie van de opleiding(en). Tijdens de bezoeken is gesproken met een (representatieve) vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, het opleidingsbestuur, de afgestudeerden, de opleidingscommissie, en de examencommissie. Daarnaast werd per opleiding gesproken met student- en docentvertegenwoordigers van de beoordeelde opleidingen. Op verzoek van de commissie heeft de opleiding gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. De commissie heeft met studenten uit alle studiejaren gesproken en met kerndocenten en begeleiders uit de diverse disciplines binnen de te visiteren opleiding(en). Voorafgaande aan het bezoek heeft de commissie een overzicht ontvangen van de gesprekspartners en ingestemd met de door de opleiding gemaakte selectie. Een overzicht van het programma met alle gesprekspartners is opgenomen als Bijlage 6.

Tijdens ieder bezoek bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld.

De commissie heeft een deel van de laatste dag van ieder bezoek gebruikt voor de voorbereiding van de mondelinge rapportage en een discussie over de beoordeling van de opleidingen. Aan het einde van de bezoeken heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste bevindingen van de commissie gepresenteerd. Daarbij ging het steeds om een aantal algemene waarnemingen en een aantal eerste indrukken per opleiding.

Bijzonderheden van het bezoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Het bezoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) vond plaats op 13 juni 2012 in Rotterdam. Het programma van het bezoek aan de EUR is te vinden in Bijlage 6. Drie studenten hebben gebruik gemaakt van het spreekuur van de commissie.

Voor de beoordeling van het gerealiseerde eindniveau van de opleiding heeft de commissie voorafgaand en tijdens de visitatie scripties geëvalueerd. De selectie van de eindwerkstukken heeft plaatsgevonden volgens de NVAO-richtlijn over het selecteren van eindwerkstukken.

De commissie heeft in totaal 15 portfolio's uit de bacheloropleiding en 25 masterscripties beoordeeld. Deze werden door de coördinator aselekt gekozen uit de lijsten van afstudeerwerken van de laatste twee afgeronde studiejaren.

Voor het bezoek aan de opleiding heeft de commissie inzage gevraagd in de organisatie, de inhoud, de toetsing en de evaluatie van de volgende vakken (studiejaar 2008-2009 en 2011-2012):

- Inleiding criminologie (B1);
- Inleiding methoden en technieken (B1);
- Methodes en technieken van criminologisch onderzoek (B2);
- Onderzoeksvaardigheden in de criminologie I en II (B3);
- Europees recht: justitie en binnenlandse zaken (B2);
- Levensloop en victimologie (B2);

- Recht en criminologie in de multiculturele samenleving (B3);
- Onderzoek en beleid (M);
- Jeugd, stad en cultuur (M);
- Comparative criminology (M);
- Global Governance: safety and security (M);
- Toezicht houden: actoren en werkwijzen (M).

Tijdens het bezoek beoordeelde de commissie de kwaliteit van de studiehandleidingen, de studentinformatie, de toetsen en praktische onderwijsprogramma's van deze vakken in detail.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (versie van november 2011) heeft de commissie de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Samenvattend oordeel van de commissie

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie stelt vast dat de beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding Criminologie van de EUR identiek zijn aan de eindkwalificaties zoals beschreven in het domeinspecifiek referentiekader. De commissie oordeelt dat de gedefinieerde eindkwalificaties breed georiënteerde criminologische opleidingen weerspiegelen, waarbij multidisciplinaire en methodologische vorming de kernpunten vormen. Studenten worden in de bacheloropleiding breed en wetenschappelijk opgeleid in de verschillende basisdisciplines van de criminologie (sociologie, psychologie en recht). De masteropleiding is gericht op verdieping en toepassing van de multidisciplinaire kennis en inzichten en op verbreding van onderzoeks- en overige academische vaardigheden. In de eindkwalificaties van de masteropleiding komt het internationale perspectief nadrukkelijker aan bod. De commissie concludeert dat de beoogde eindkwalificaties van de bachelor- en masteropleiding Criminologie qua inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd zijn. De beoogde eindkwalificaties sluiten aan bij de actuele eisen die vanuit het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie stelt vast dat voor ieder vak leerdoelen zijn geformuleerd en dat deze zorgvuldig zijn gerelateerd aan de eindkwalificaties. De commissie is van mening dat de eindkwalificaties adequaat zijn geconcretiseerd en vertaald naar onderwijsprogramma's. De commissie herkent dat de programma's zo zijn opgebouwd dat de criminologische kennis, inzicht, vaardigheden en attitude eerst op elementair niveau worden aangeleerd en gedurende de opleidingen worden verbreed en verdiept. De invalshoek van het onderwijs is aanvankelijk monodisciplinair en later multidisciplinair. Met betrekking tot het programma van de bacheloropleiding vraagt de commissie aandacht voor expliciete uitwerking van eindterm 7: 'een brug slaan tussen het normatieve kader waarin de jurist werkt en de empirische categorieën die worden gehanteerd door de sociale wetenschapper'.

De commissie stelt vast dat het wetenschappelijke karakter van de opleidingen goed tot uitdrukking komt in de programma's en aansluit op de geformuleerde eindkwalificaties. De onderzoeksthema's zijn ondergebracht in het facultaire onderzoeksprogramma 'Veiligheid en toezicht' en de stafleden hebben een gecombineerde onderwijs- en onderzoekstaak. Actuele wetenschappelijke theorieën en relevante onderzoeken op het terrein van de criminologie zijn in het onderwijs opgenomen. Het programma van de bacheloropleiding kent een stevig en goed opgebouwd aandeel aan cursorisch en vaardigheidsonderwijs op het gebied van methoden en technieken van wetenschappelijk criminologisch onderzoek. De commissie herkent de balans die gezocht is in de aandacht voor zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden van onderzoek. Ten aanzien van de masteropleiding waardeert de commissie de voorgestructureerde opzet van het afstudeertraject.

De commissie constateert dat de oorspronkelijke ambitie met betrekking tot activerend onderwijs (werkgroepen en vaardigheidstraining) niet volledig is gerealiseerd vanwege beperkte middelen. Tegelijkertijd constateert de commissie dat een ingrijpende verandering aangaande het didactisch concept in voorbereiding is en met ingang 1 september 2012 zal worden ingevoerd. Dit betreft de invoering van het probleemgestuurd onderwijs (PGO). De commissie is van mening dat het huidige didactisch concept – hoewel in ambitie teruggeschoefd – aansluit op de inhoud en doelstellingen van de programma's. Zij adviseert met de intrede van het PGO kritisch te kijken naar inhoudelijke elementen en bijpassende

werkvormen om de mate van uitdagendheid van het programma te verhogen en daarbij oog te hebben voor de meer ambitieuze en excellente studenten.

De commissie stelt vast dat de programma's geen struikelblokken kennen en dat de onderwijslast gelijkmatig is verdeeld. De commissie oordeelt dat de ingrijpende verandering en herprogrammering van het onderwijs met ingang van het collegejaar 2008 hebben geresulteerd in logisch opgebouwde en samenhangende programma's die goed studeerbaar zijn. De samenhang en studeerbaarheid van het programma van de bacheloropleiding kan volgens de commissie verder versterkt worden door de juridische, criminologische, sociologische en psychologische vakken explicieter op elkaar te laten aansluiten.

De herkenbare profielen in de masteropleiding dragen volgens de commissie bij aan een logisch, samenhangend en goed studeerbaar programma. De commissie waardeert daarbij de mogelijkheid die studenten hebben om een (extracurriculaire) stage te kunnen volgen en daarmee de verbinding met de praktijk te (leren) leggen. Tegelijkertijd vindt de commissie dat de stage niet tot oneigenlijke/impliciete verzwaring van het programma mag leiden en adviseert om de stage standaard als onderzoeksstage in het programma op te nemen.

De commissie heeft bewondering voor de veranderingen en verbeteringen die in de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Tegelijkertijd heeft de commissie zorgen over de aanhoudende duur van de veranderingen en de impact hiervan op de staf. De commissie is van mening dat de huidige personele bezetting zeer beperkt is, de ervaren werklust en werkdruk hoog zijn en dat deze factoren risico's vormen voor de continuïteit en de invoering van aankomende veranderingen.

De commissie stelt vast dat de vakken en de curricula systematisch worden geëvalueerd en tot concrete aanpassingen en verbeteringen in de programma's leiden. Zij vindt de beperkte bevoegdheden van en de werkwijze binnen de opleidingscommissie opmerkelijk. De opleidingscommissie kan de kwaliteit en evaluaties van de rechtenvakken slechts informeel aan de orde stellen. De commissie vindt deze informele invloed te beperkt. Daarnaast krijgt de studentendelegatie binnen opleidingscommissie geen direct inzicht in de vakevaluaties vanwege het vertrouwelijke karakter. De commissie pleit voor een open uitwisseling van relevante informatie, waaronder het volledig en integraal beschikbaar stellen van curriculum- en vakevaluaties in de opleidingscommissie.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie is van mening dat het systeem van toetsing in de bachelor- en masteropleiding Criminologie adequaat is. De commissie stelt vast dat in de huidige praktijk bij alle vakken de tentamenvragen intercollegiaal worden opgesteld. Daarbij zijn de beoordelingscriteria voor opdrachten en papers vooraf bekend. Het nakijken van tentamens gebeurt door meerdere docenten en bij een onvoldoende voor een paper wordt een tweede beoordelaar ingeschakeld. Op basis van het recente toetsbeleid, gesprekken met de examencommissie en de bestudeerde tentamens is de commissie van mening dat de gehanteerde toetsen valide en betrouwbaar zijn. De toetsvormen zijn afwisselend en passend in relatie tot de gekozen werkvormen, leerdoelen en beoogde eindkwalificaties. De commissie vindt dat de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing.

De beoordelingen en cijfers van de commissie met betrekking tot de bachelorportfolio's liggen in lijn met de oorspronkelijke beoordelingen en cijfers. De portfolio's laten in voldoende mate zien dat studenten de beoogde eindkwalificaties hebben bereikt.

De commissie waardeert het dat voor de bacheloropleiding bewust en weloverwogen is gekozen voor het concept van een portfolio als toetsvorm in plaats van een bachelorscriptie. De commissie oordeelt dat het stapsgewijs en stelselmatig toewerken aan de hand van meerdere opdrachten naar een eindproduct met behulp van een portfolio een goede manier kan zijn om de gerealiseerde eindkwalificaties van de bacheloropleiding vast te stellen. De commissie tekent echter voor de bacheloropleiding Criminologie aan dat de inhoud van het portfolio verbreed dient te worden met de juridisch normatieve invalshoeken. In de eindopdracht dient de onderzoeksopzet zodanig uitgeschreven te worden dat de integratie tussen criminologische theorieën, de juridisch normatieve dimensie en de methoden en technieken van wetenschappelijk onderzoek concreet en zichtbaar tot uitdrukking komt.

Drie masterscripties zijn, met toepassing van het zogenoemde vierogenprincipe, door de commissie als onvoldoende beoordeeld. Daarop heeft de commissie besloten nog eens 10 masterscripties op te vragen. Deze scripties zijn elk door de commissie met tenminste een voldoende beoordeeld. De commissie is kritisch over het niveau van een aantal masterscripties en de wijze van beoordeling van het gerealiseerde eindniveau in voorgaande jaren. Tegelijkertijd stelt de commissie vast dat het huidige proces van afstuderen en de wijze van beoordeling aanmerkelijk is aangescherpt en dat de beoordeling en becijfering van recente masterscripties adequaat is.

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Criminologie:

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Criminologie:

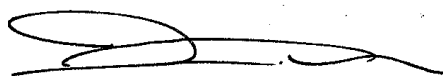
Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 29 oktober 2012

Prof. mr. E. F. Stamhuis, voorzitter

Drs. R.G.T. Duzijn, secretaris

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

De commissie stelt vast dat de doelstellingen, uitgangspunten en beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding en de masteropleiding Criminologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam volledig overeenkomen met de beschrijving van de eindkwalificaties in het domeinspecifiek referentiekader. Het Domeinspecifiek Referentiekader Criminologie en de eindkwalificaties van de opleidingen zijn opgenomen in respectievelijk Bijlage 2 en 3.

Bacheloropleiding Criminologie

De bacheloropleiding Criminologie is een brede opleiding waarmee aansluiting wordt gezocht op het diverse en uitgebreide werkveld van de criminoloog. Het zelfevaluatierapport stelt dat de criminaliteitsproblematiek complexer wordt en dat de aard, omvang en aanpak daarvan aan sterke veranderingen onderhevig zijn. Dit noodzaakt tot een multidisciplinaire, Europese en internationale aanpak. Deze ontwikkelingen zijn vertaald in drie kernpunten van de eindkwalificaties van de bacheloropleiding:

- **Multidisciplinair.** Kennis van en inzicht in de sociologie en de psychologie is nodig om de theorievorming over oorzaken, ontwikkelingen en aanpak van criminaliteit te begrijpen. De juridische discipline is nodig om kennis en inzicht te krijgen over het normatieve kader waarbinnen criminaliteit zich afspeelt.
- **Methodologische vorming.** Kennis, inzicht en vaardigheden met betrekking tot kwantitatieve en kwalitatieve methoden en technieken van onderzoek zijn essentieel om de criminologie als wetenschap te kunnen begrijpen.
- **Internationaal perspectief.** Kennis van en inzicht in internationale ontwikkelingen rondom criminologische vraagstukken en het kunnen toepassen van theorieën/concepten op internationale situaties zijn belangrijk om de criminologie in internationaal perspectief te kunnen plaatsen.

De commissie stelt vast dat de eindkwalificaties van de bacheloropleiding zijn beschreven aan de hand van de Dublin descriptoren. Uit de beschrijving van de eindkwalificaties blijkt dat studenten breed, wetenschappelijk worden opgeleid in de verschillende basisdisciplines van de criminologie. Van afgestudeerden wordt verwacht dat zij beschikken over criminologische kennis op academisch niveau, waarbij de grootstedelijke problematiek een prominente plaats inneemt. De vergaarde methodologische kennis en vaardigheden hebben betrekking op zowel de kwalitatieve als de kwantitatieve onderzoeksmethoden. Met de opgedane theoretische, wetenschappelijke kennis en onderzoeksvaardigheden dienen studenten de criminaliteitsproblematiek disciplineoverstijgend te kunnen analyseren en hierop kritisch te reflecteren. Ten aanzien van het internationale perspectief – één van de genoemde kernpunten – merkt de

commissie op dat zij dit perspectief slechts summier in de eindkwalificaties 3 en 11 van de bacheloropleiding terugziet.

De commissie is van mening dat de eindkwalificaties van de bacheloropleiding een goede aansluiting op een masteropleiding Criminologie waarborgen.

Masteropleiding Criminologie

De masteropleiding Criminologie is gericht op verdieping van kennis en het zelfstandig kunnen toepassen van multidisciplinaire en methodologische kennis op het gebied van criminaliteit en veiligheid. In aanvulling op de bacheloropleiding is de internationale oriëntatie nadrukkelijker aanwezig. De beoogde eindkwalificaties van de masteropleiding sluiten aan bij het onderzoeksprogramma van de sectie, waarin jeugd, cultuur en grootstedelijke problematiek en organisatiecriminaliteit belangrijke thema's zijn. De wisselwerking tussen gedrag en sociale controle staat hierin centraal. De eindkwalificaties van de masteropleiding omvatten de volgende kernpunten:

- **Zien van samenhang tussen en verdieping van thema's.** Van studenten wordt verwacht dat zij de eerder opgedane kennis en inzichten uit de juridische, sociaalwetenschappelijke, historische en internationale vakken kunnen integreren en in staat zijn criminaliteitsproblematiek vanuit verschillende invalshoeken te analyseren. Studenten worden geacht aanwezige kennis te verdiepen door middel van kritische reflectie.
- **Het zelfstandig verrichten van criminologisch onderzoek.** Het zelfstandig kunnen verrichten van criminologisch onderzoek, maar ook het kunnen integreren van methoden en technieken van onderzoek en theoretische kennis vormen de belangrijkste proeve van bekwaamheid.
- **Het bevorderen van het internationale perspectief.** Studenten worden geacht om de historische en internationale ontwikkelingen binnen de criminologie als vanzelfsprekend onderdeel mee te nemen in het onderzoek.

De commissie stelt vast dat de eindkwalificaties van de masteropleiding Criminologie zijn gericht op verdieping van multidisciplinaire kennis en inzichten en verbreding van vaardigheden, die betrekking hebben op analyse en evaluatie van beleid ten aanzien van grootstedelijke problematiek, cultuur en migratie, organisatiecriminaliteit en vormen van handhaving en sanctionering. De commissie is van mening dat de eindkwalificaties goed verwoorden dat de afgestudeerde in staat moet zijn zelfstandig empirisch criminologisch onderzoek op te zetten en uit te voeren. Daarbij wordt de afgestudeerde geacht oplossingen te kunnen aandragen en te kunnen beargumenteren. De afgestudeerde is daarmee geschikt voor wetenschappelijke, beleidsmatig en uitvoerende criminologische functies in de publieke en private sector.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de eindkwalificaties van de bacheloropleiding Criminologie van de EUR identiek zijn aan de eindkwalificaties zoals beschreven in het domeinspecifiek referentiekader. De commissie oordeelt dat de gedefinieerde eindkwalificaties breed georiënteerde criminologische opleidingen weerspiegelen, waarbij multidisciplinaire en methodologische vorming de kernpunten vormen. Studenten worden in de bacheloropleiding breed en wetenschappelijk opgeleid in de verschillende basisdisciplines van de criminologie.

De masteropleiding is gericht op verdieping en toepassing van de multidisciplinaire kennis en inzichten en op verbreding van onderzoeks- en overige academische vaardigheden. In de

eindkwalificaties van de masteropleiding komt het internationale perspectief nadrukkelijker aan bod.

De commissie concludeert dat de beoogde eindkwalificaties van de bachelor- en masteropleiding Criminologie wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd zijn. De beoogde eindkwalificaties sluiten aan bij de actuele eisen die vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Conclusie

Bacheloropleiding Criminologie: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Masteropleiding Criminologie: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Bacheloropleiding Criminologie

Het programma van de bacheloropleiding bestaat grotendeels uit verplichte vakken (165 EC). Studenten hebben een keuzemogelijkheid aan het begin van het derde jaar, waarbij zij een minor (15 EC) van een andere opleiding volgen. Een schematisch overzicht van het programma is opgenomen in Bijlage 4.

In de bacheloropleiding zijn sinds 2008 de volgende veranderingen doorgevoerd:

- Invoering van een systeem van 4 blokken per jaar met 2 vakken (6 en 9 EC) per blok;
- Invoering van een minor van 15 EC in het eerste blok van het derde bachelorjaar;
- Het laten vervallen en ineenschuiven van meerdere vakken vanwege overlap en tegelijkertijd het uitbreiden van de zwaarte en omvang van het kernvak 'Theoretische criminologie', het cluster van vakken methoden en technieken en vier juridische vakken;
- Invoering van kleinschalig, activerend onderwijs met verplichte deelname aan werkgroepen en verplichte opdrachten;
- Meer aandacht voor schriftelijke en mondeling vaardigheden met een koppeling aan de inhoud in werkgroepenonderwijs.

Het zelfevaluatierapport beschrijft de wijze waarop de inhoud, opbouw en vormgeving van het programma bijdragen aan de realisatie van de eindkwalificaties. Het programma onderscheidt de volgende clusters van vakken: criminologische vakken, methoden en technieken, sociaalwetenschappelijke vakken en juridische vakken.

Naar aanleiding van de vorige visitatie en op instigatie van universitaire en facultaire maatregelen zijn de inhoud, opbouw en vormgeving van de programma's van zowel de bachelor- als de masteropleiding in de afgelopen jaren ingrijpend veranderd.

Het eerste jaar bestaat uit inleidende vakken op al deze terreinen, waarbij de nadruk ligt op het verwerven van basale kennis en inzicht. De eerste kennismaking met het vakgebied criminologie vindt plaats in het vak 'Inleiding criminologie'. De commissie is van mening dat de inhoud van dit vak enigszins abstract en niet zozeer inleidend is voor een eerste kennismaking met criminologie door studenten. Daarbij ontbreekt het bij dit vak aan een basisboek. De bijbehorende reader bevat weliswaar een verzameling van relevante literatuur, maar kan in de ogen van de commissie beter dienen als aanvullende literatuur naast een basisboek criminologie.

Basiskennis van en inzicht in het recht, inclusief de grondslagen van rechtsregels en de plaats van het recht in de maatschappelijke context, worden verkregen in de vakken 'Inleiding tot de rechtswetenschap' en 'Inleiding strafrecht en criminologie'. In het vak 'Inleiding methoden en technieken' komen de grondbeginselen van kwantitatief en kwalitatief onderzoek aan bod. Basiskennis op sociaalwetenschappelijk terrein wordt verkregen in de vakken 'Algemene psychologie' en 'Sociologie'.

De verkregen basiskennis en inzichten op criminologisch, empirisch, sociologisch, psychologisch en juridisch terrein worden in het tweede en derde jaar van de opleiding verbreed en verdiept. Vanaf het tweede jaar komt meer nadruk te liggen op het vergroten en toepassen van kennis en inzicht, analyse en oordeelsvorming. Criminologische onderwerpen worden verder uitgewerkt in de vakken 'Theoretische criminologie', 'Levensloop en victimologie', 'Actoren in de rechtshandhaving' en 'Preventie en bestraffing'. Vorming op het gebied van kwalitatieve en kwantitatieve methoden en technieken van sociaalwetenschappelijk onderzoek vindt plaats in de vakken 'Methoden en technieken van criminologisch onderzoek' en 'Onderzoeksvaardigheden I en II'. De juridische kennis wordt verbreed naar het internationale perspectief in het vak 'Inleiding internationaal & Europees recht'.

Toepassing van kennis en inzicht vindt plaats in zowel de theoretische vakken als in de aansluitende practica gedurende het eerste en tweede jaar van de opleiding. In de practica 'Beschrijvende criminologie' en 'Verklarende criminologie' wordt de criminologische kennis toegepast op praktijksituaties door middel van verschillende schriftelijke opdrachten. In de methoden en technieken vakken en bijbehorende practica leren en oefenen studenten met onderzoeksvaardigheden, van het formuleren van de probleemstelling, het verzamelen, analyseren, interpreteren van data/informatie tot het kritisch reflecteren op de resultaten en de gebruikte methode en technieken.

De ontwikkeling van een kritische attitude en het vermogen tot reflectie op recht en criminologie komen aan de orde in de vakken 'Recht en criminologie in de multidisciplinaire samenleving' en 'Preventie en bestraffing'. Een kritische houding van studenten wordt ook gevraagd ten aanzien van onderzoek en onderzoeksmethodologie. In de vakken en practica waarbij beleidsmaatregelen en uitkomsten van onderzoek worden geanalyseerd, worden studenten geleerd om te beoordelen of onderzoeksresultaten op een goede wijze tot stand zijn gekomen en of de analyse van de problematiek adequaat is uitgevoerd.

Onder meer in de vakken 'Historische criminologie, Recht en criminologie in de multidisciplinaire samenleving' en 'Preventie en bestraffing' leren studenten criminaliteitsproblematiek in historische en internationale perspectieven te plaatsen.

In de vakken van het derde jaar van de bacheloropleiding ligt de nadruk op het verder bekwamen in de multidisciplinaire benadering op het terrein van de criminaliteitsproblematiek, waarbij theoretische en empirische componenten op elkaar worden betrokken.

Op basis van de bestudeerde studiehandleidingen en de overzichten opgenomen in de bijlagen bij het zelfevaluatierapport, stelt de commissie vast dat voor ieder vak leerdoelen zijn geformuleerd en dat deze leerdoelen zorgvuldig zijn gerelateerd aan de eindkwalificaties. De commissie is van mening dat het programma een adequate concretisering en vertaling is van de eindkwalificaties van de opleiding. Zij stelt vast dat het programma zodanig is opgebouwd dat studenten eerst de elementaire criminologische kennis, inzicht, vaardigheden en attitude eigen maken en deze vervolgens verbreden, verdiepen en toepassen. De invalshoek van het onderwijs is aanvankelijk monodisciplinair en ontwikkelt zich gedurende het programma naar multidisciplinair.

De commissie vraagt aandacht voor een explicietere uitwerking van eindterm 7, 'een brug slaan tussen het normatieve kader waarin de jurist werkt en de empirische categorieën die worden gehanteerd door de sociale wetenschapper'. Het zelfevaluatierapport beschrijft dat in de criminologische en juridische vakken het samenspel tussen beleid, theorie, onderzoek en normatief kader centraal staan. In het programma wordt de empirische criminologische invalshoek geconfronteerd met de normatieve, juridische invalshoek. De commissie is van mening dat beide dimensies uitgebreid aan bod komen in het curriculum en stelt vast dat het juridische onderwijs een belangrijk deel uit maakt van het programma. Ook de behandeling van relevante theorieën voor het vakgebied criminologie komt voldoende aan bod. Zij mist echter de verbinding tussen beiden domeinen in het onderwijs. Studenten gaven aan dat de juridische vakken, de reguliere vakken van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid betreffen die zij samen met de rechtenstudenten volgen. De vertaling van dat onderwijs naar de criminologie vindt volgens hen onvoldoende plaats. De commissie ziet dat voornamelijk het vak 'Preventie en bestrafing' raakt aan eindterm 7 en vindt dat op meerdere momenten in het onderwijs de verbinding tussen het normatieve kader en de criminologische empirie gelegd moet worden.

Wetenschappelijk karakter

De commissie stelt vast dat het wetenschappelijke karakter van de opleiding goed tot uitdrukking komt in het programma en aansluit op de geformuleerde eindkwalificaties van de opleiding. Het criminologisch onderzoek is gericht op de dynamiek tussen criminaliteit en sociale controle, met als belangrijke thema's: grootstedelijke veiligheid, migratie en cultuur en organisatiecriminaliteit. De onderzoeksthema's zijn ondergebracht in het facultaire onderzoeksprogramma 'Veiligheid en toezicht'. De stafleden hebben een gecombineerde onderwijs- en onderzoekstaak. Op basis van de bestudeerde studiehandleidingen en het gesprek met de docenten stelt de commissie vast dat actuele wetenschappelijke theorieën en relevante onderzoeken op het terrein van de criminologie in het onderwijs zijn opgenomen.

De commissie is van mening dat het wetenschappelijke karakter mede is gelegen in de omvang en het niveau van het onderwijs dat betrekking heeft op rechtsgeleerdheid. De juridische vakken beslaan circa 30% van het programma en hebben het (eind)niveau van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. Studenten leren juridisch-wetenschappelijke vaardigheden als probleemherkenning en -analyse, hanteren van rechtsbronnen, het toepassen van juridische instrumenten en methoden van casusoplossing en juridische argumentatieleer. Naar de mening van de commissie besteedt het programma daarentegen relatief beperkt aandacht aan ethische en morele vraagstukken.

Het huidige programma kent een stevig en goed opgebouwd aandeel aan cursorisch en vaardighedenonderwijs op het gebied van methoden en technieken van wetenschappelijk criminologisch onderzoek. De commissie vindt dat er een goede balans is aangebracht tussen de aandacht voor de kwalitatieve en de kwantitatieve methoden van onderzoek. De

commissie vindt het aandeel statistiekonderwijs in het programma nog enigszins beperkt en kan zich voorstellen dat dit vergroot wordt teneinde studenten nog een beter inzicht te geven in de wijze waarop kwantitatieve data kunnen worden geïnterpreteerd.

Met de invoering van het vaardighedenonderwijs is er meer aandacht gekomen voor de ontwikkeling van mondelinge en schriftelijke communicatievaardigheden. De commissie stelt vast dat relevante academische vaardigheden, waaronder leervaardigheden, mondelinge uitdrukkingsvaardigheden en schrijfvaardigheden, expliciet aan de orde komen in de verschillende vakken in de vorm van casuïstiek, opdrachten en presentaties.

Didactische opzet en werkvormen

In de bacheloropleiding is, wat betreft onderwijsvormen, gekozen voor hoor-/instructiecolleges en werkgroepen, inclusief vaardigheidstraining. Het zelfevaluatie-rapport beschrijft dat de hoor-/instructiecolleges een cognitieve en motiverende functie hebben. In de werkgroepen worden onderdelen van de stof uitgelegd, verdiept en toegepast, waarbij studenten verplicht zijn de werkgroepbijeenkomsten voor te bereiden door het maken van opdrachten. De werkgroepen hebben een omvang van maximaal 20 studenten, waardoor het contact tussen docenten en studenten direct is. In de werkgroepbijeenkomsten wordt van studenten een actieve inbreng verwacht.

Op basis van het zelfevaluatie-rapport en de gesprekken met de verantwoordelijken, constateert de commissie dat de oorspronkelijke ambitie met betrekking tot activerend onderwijs (werkgroepen en vaardigheidstraining) niet volledig is gerealiseerd vanwege beperkte middelen. Het werkgroepenonderwijs is bij meerdere vakken in het tweede en derde jaar van de bacheloropleiding al snel weer verlaten. De commissie vindt dat teleurstellend. Zij vindt het opmerkelijk dat bewust is gekozen voor handhaving van activerend onderwijs in het eerste jaar van de bacheloropleiding ten koste van de volgende jaren. Dit omdat in de bacheloropleiding wordt gestreefd naar maximaal rendement na het eerste jaar (42 EC), waarbij wordt ingezet op structurering van het onderwijs en relatief veel begeleiding van studenten. De commissie kan zich echter voorstellen dat in de afweging en verdeling van beperkte middelen, juist gekozen wordt voor activering en intensivering van het onderwijs in het tweede en derde jaar van de opleiding. Hierbij gaat de commissie uit van een selecterend eerste bachelorjaar en naar verbetering van het rendement na drie jaar.

Op basis van de gesprekken met studenten en alumni heeft de commissie de indruk dat het programma voor ambitieuze en zeer gemotiveerde studenten weinig uitdaging biedt. Daarbij vinden de studenten die de commissie heeft gesproken dat zij in de bacheloropleiding weinig in direct contact komen met seniordocenten en hoogleraren. De commissie heeft echter vernomen dat een ingrijpende verandering aangaande het didactisch concept in voorbereiding is en met ingang van het nieuwe collegejaar (2012-2013) zal worden ingevoerd. Dit betreft de invoering van het probleemgestuurd onderwijs (PGO). De verantwoordelijken lichtten toe dat deze fundamentele verandering van het didactisch concept verregaande consequenties heeft voor de indeling in blokken, de omvang van het aantal EC per vak en de inzet en betrokkenheid van (senior)docenten. De verantwoordelijken gaven aan met de invoering van het PGO kansen te zien om de oorspronkelijke ambitie gericht op kleinschalig, activerend onderwijs in het hele programma alsnog te realiseren.

Hoewel ook de commissie met de invoering van het PGO kansen ziet voor intensivering, verdere activering en motivering van studenten, maakt zij zich ook zorgen over de vele en snel op elkaar volgende veranderingen in het programma van de bacheloropleiding. De commissie wijst hierbij op eerdere ingezette veranderingen die (nog) niet volledig zijn

geëffectueerd. De indruk bestaat dat de opleidingen zich in een voortdurend veranderingsproces bevinden, waarbij de veranderingen weinig gelegenheid krijgen om in een stabiele situatie vruchten op te leveren.

De commissie is van mening dat het huidige didactisch concept – hoewel in ambitie teruggeschoefd – aansluit op de inhoud en doelstellingen van het programma. Zij adviseert met de intrede van het PGO kritisch te kijken naar inhoudelijke elementen en bijpassende werkvormen om de mate van uitdaging van het programma te verhogen, juist ook voor de meer ambitieuze en excellente studenten. De commissie pleit ervoor dat studenten ook in het eerste en tweede jaar van de bacheloropleiding frequent in contact komen met senior-docenten en hoogleraren.

Studeerbaarheid

Uit de gesprekken met studenten, docenten en de opleidingscommissie heeft de commissie vernomen dat het programma geen struikelblokken kent. Met de vakken ‘Materieel strafrecht’ en ‘Formeel strafrecht’ heeft een deel van de studenten moeite. Daarbij wordt aangetekend dat deze vakken ook voor criminologiestudenten op het niveau van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid worden gevolgd en getoetst. De commissie is van mening dat de opbouw van het programma in vier blokken per jaar, waarbij ieder blok bestaat uit een vak van 9 EC en een vak van 6 EC, zorg draagt voor een evenwichtige verdeling van de studielast.

De commissie constateert op basis van de evaluaties die zij heeft ingezien dat de gemiddelde werkelijke studielast onder de 1680 uren per jaar, zoals genoemd in het zelfevaluatie-rapport, blijft.

De commissie vindt het programma van de bacheloropleiding Criminologie in zijn geheel logisch opgebouwd, voldoende samenhangend en studeerbaar. Zij is van mening dat de ingrijpende verandering en herprogrammering van het onderwijs vanaf 2008 heeft geresulteerd in een logisch opgebouwd programma. Deze logische opbouw en samenhang zijn vooral goed waarneembaar binnen de clusters van vakken criminologie en methoden en technieken van wetenschappelijk onderzoek. Op basis van het zelfevaluatie-rapport, de bestudeerde handleidingen en de gesprekken met verantwoordelijken en docenten stelt de commissie vast dat het programma een weloverwogen volgorde van vakken kent. Het programma kent het zogenoemde ‘voorkennisvereiste’, hetgeen wil zeggen dat studenten een specifiek vak met succes moeten hebben afgerond om een bepaald volgend vak te mogen volgen. De vakken ‘Inleiding criminologie’ en ‘Inleiding methoden en technieken’ gelden bijvoorbeeld als voorkennisvereiste voor de vakken in het tweede bachelorjaar. Het vak ‘Methoden en technieken van criminologisch onderzoek’ in het tweede jaar geldt als ingangsvoorwaarde voor het vak ‘Onderzoeksvaardigheden’ in het derde jaar.

De dwarsverbanden tussen vakken uit verschillende clusters kunnen naar het oordeel van de commissie nog meer en explicieter worden gelegd. De samenhang en daarmee de studeerbaarheid van het programma kan volgens de commissie verder versterkt worden door de juridische, sociologische, psychologische en criminologische vakken expliciet op elkaar te laten aansluiten.

Masteropleiding Criminologie

Een schematische weergave van het programma van de éénjarige masteropleiding is opgenomen in Bijlage 4. Het programma bestaat uit 6 verplichte vakken van 5 EC, 3 profielvakken van 5 EC en het schrijven van de masterscriptie (15 EC).

De masteropleiding kent de volgende drie (afstudeer)profielen:

- Jeugd, samenleving en criminaliteit;
- Criminaliteit en organisaties;
- International and Comparative Criminology.

Studenten mogen ook een eigen profiel met drie samenhangende vakken samenstellen, waarvoor vooraf toestemming van de examencommissie is vereist.

De verplichte vakken ‘Onderzoeksopzet’ en ‘Dataverzameling en analyse’ vormen tezamen met de masterscriptie het zogenoemde afstudeertraject.

Het programma van de masteropleiding bouwt voort op dat van de bacheloropleiding Criminologie. In het programma staat een zelfstandige, kritische en creatieve omgang met verschillen theorieën (juridisch, criminologisch, sociologisch en psychologisch) en methoden van onderzoek centraal. Volgens het zelfevaluatie-rapport komen daarbij de oriëntatie op een aantal beroepenvelden en de internationale vergelijking nadrukkelijk aan bod.

Het programma is gericht op verdiepen van kennis en inzicht en het met elkaar in verband brengen van de diverse kennisgebieden. Kennis en inzichten worden toegepast op het verklaren en beschrijven van actuele problemen rondom criminaliteit. De verplichte vakken zijn gestoeld op de aard van veiligheidsproblematiek, de grenzen van de aanpak daarvan en toepassing van verschillende methoden van onderzoek. In het eerste verplichte vak ‘Onderzoek en beleid’ leert de student de rol van wetenschappelijk onderzoek bij de voorbereiding en evaluatie van beleid te herkennen. In het verplichte vak ‘Veiligheid in de rechtstaat’ worden eerder opgedane kennis en inzichten toegepast op het veiligheidsbeleid en worden studenten geacht te reflecteren op de grenzen van de rechtstaat in relatie tot veiligheid.

Het verplichte vak ‘Organized and Corporate Crime’ gebruikt de eerder opgedane kennis en inzichten met betrekking tot de sociale constructie en aanpak van criminaliteit om ze toe te passen op het probleem van grensoverstijgende, georganiseerde criminaliteit. Het verplichte vak ‘Risicoanalyse’ tenslotte is gericht op verdieping van het denken over criminaliteit en overlast in termen van taxeerbare en beheersbare risico’s.

De profielen van de masteropleiding Criminologie zijn volgens de commissie zo samengesteld dat zij verdieping en integratie van criminologische kennis, inzichten en vaardigheden bieden. De commissie is van mening dat de integratie van de disciplines goed is vormgegeven in de drie profielen. In de profielvakken leren studenten kennis en inzichten uit de criminologische, juridische en sociaalwetenschappelijke disciplines integraal toe te passen op specifieke terreinen. De ontwikkeling en aanpak van jeugdcriminaliteit in grootstedelijke gebieden staan centraal in de vakken van het profiel ‘Jeugd, samenleving en criminaliteit’. In de vakken van het profiel ‘Criminaliteit en organisaties’ komen de verschillende vormen van organisatie- en georganiseerde criminaliteit op nationaal en internationaal niveau aan de orde. De vakken van het profiel ‘International and Comparative Criminology’ zijn gericht op de gevolgen van globalisering voor de ontwikkeling en aanpak van criminaliteit.

Op basis van het bestudeerde studiemateriaal stelt de commissie vast dat in de vakken van de masteropleiding expliciet aandacht wordt besteed aan oordeelsvorming door van studenten kritische reflecties op visies en standpunten te vragen. Studenten worden getraind in het kunnen analyseren van theoretische uitgangspunten, onderzoeksmethoden en

beleidsmaatregelen en leren op basis daarvan standpunten innemen over criminaliteitsproblematiek en de aanpak ervan. Academische vaardigheden, waaronder schrijfvaardigheden en leervaardigheden, worden in meerdere vakken van de masteropleiding getraind, in het bijzonder in de profielvakken en het afstudeerproject.

De commissie heeft vernomen dat ervaring uit het verleden leert dat een deel van de studenten wel de vakken maar niet het afstuderen binnen het jaar afrondt. Als antwoord hierop wordt er een strikt systeem rondom het afstudeerproject gehanteerd. Het afstudeerproject wordt beschouwd als een structureel onderdeel in het masterjaar en kent als einddatum 31 augustus. Docenten bieden een aantal projecten met afgebakende onderwerpen aan die binnen de profielen vallen en die zijn gekoppeld aan het de onderzoeksterreinen van de stafleden. Studenten kunnen daarop inschrijven. Het afstudeerproject bestaat uit 2 verplichte vakken van 5 EC (in blok 2 en 3) en een scriptie van 15 EC (in blok 4).

In deze twee verplichte vakken 'Onderzoeksopzet' en 'Dataverzameling en -analyse' wordt groepsgewijs geoefend in formulering van probleemstelling, onderzoeksopzet, dataverzameling en -analyse. In twee tussenopdrachten wordt de beheersing van deze onderzoeksvaardigheden getoetst. Studenten die hiervoor een onvoldoende scoren moeten het afstudeertraject verlaten en kunnen het volgende studiejaar opnieuw instromen.

De scriptie wordt op individuele basis en onder individuele begeleiding geschreven, waarbij structuur en deadlines worden gehanteerd. Het afstudeertraject moet leiden tot de vorming van een zelfstandige en interdisciplinaire onderzoeker op het terrein van de criminologie.

Wetenschappelijke karakter

De vier verplichte inhoudelijke vakken van de masteropleiding Criminologie zijn gestoeld op actuele wetenschappelijke theorieën over veiligheid en mondialisering. Daarbij komen rechtsfilosofische, rechtssociologische en ideologische invalshoeken aan de orde. De commissie stelt op basis van de gesprekken met studenten en docenten en het bestudeerde studiemateriaal vast dat in het onderwijs de relatie met het lopend onderzoek wordt gelegd. In de masteropleiding sluiten de drie profielen aan op de onderzoeksterreinen van de docenten. De relatie met het onderzoek is in het bijzonder goed zichtbaar in het afstudeertraject.

Gedurende de opleiding trainen en ontwikkelen studenten onderzoeksvaardigheden door het oefenen en toepassen van verschillende methodieken van kwantitatief en kwalitatief onderzoek. De commissie is van mening dat het onderwijs met betrekking tot methoden en technieken van onderzoek een degelijke opbouw kent. Alle stadia van onderzoek worden systematisch doorlopen. De opbouw en afwisseling van verplichte theoretische vakken, profielvakken en methodologische vakken maakt dat studenten de vereiste theoretische kennis hebben om het afstudeertraject te doorlopen en te voltooien.

Het programma van de masteropleiding Criminologie is gericht op een brede wetenschappelijke criminologische vorming van studenten. Zij vergaren discipline overstijgend kennis en inzichten, worden geacht de vertaalslag te kunnen maken tussen normatieve kaders en empirische inzichten en dienen methodische vaardigheden te bezitten om zelf criminologisch onderzoek te kunnen doen.

Beroepsoriëntatie

De commissie stelt vast dat de beroepenveldcommissie uit 2005 niet bij de herziening van de programma's van de opleidingen betrokken is en niet (meer) actief is. De commissie spreekt

daarbij de wens uit dat de nieuwe beroepenveldcommissie die begin 2012 is ingesteld wel een actieve rol zal spelen in de evaluatie en bijstelling van de programma's.

Het contact met het beroepenveld vindt voor een belangrijk deel plaats door de onderzoek- en praktijkstages die studenten kunnen volgen. Een onderzoeksstage is gekoppeld aan het afstudeertraject. Daarnaast staat het studenten vrij om een stage te lopen of een tijdelijke functie als onderzoeksassistent te vervullen, maar dit levert geen studiepunten op. De commissie begrijpt dat ongeveer 50% van de studenten in de masteropleiding een onderzoeks- en/of praktijkstage loopt en dat als een zeer waardevol onderdeel van de opleiding beschouwt. Studenten en alumni geven aan de extra belasting van een vrijwillige stage niet als belemmerend te hebben ervaren. Zij vinden een stage zeer relevant met het oog op de beroepsoriëntatie. De opleiding wordt vooral ervaren als breed, multidisciplinair en wetenschappelijk, maar nog weinig praktijk- en politiek-maatschappelijk gericht. Een stage kan in de behoefte voorzien om wetenschappelijke inzichten te vertalen naar en toe te passen in de praktijk. De commissie adviseert te bezien of een (onderzoeks)stage standaard in het programma opgenomen kan worden. Zie ook de paragraaf Studeerbaarheid.

Didactische uitgangspunten en werkvormen

In de masteropleiding is gekozen voor verschillende onderwijsvormen waarbij het accent ligt op de zelfstandige en actieve inbreng van de student. De groepen van studenten zijn in de masteropleiding kleiner dan in de bacheloropleiding. Dit geldt in het bijzonder voor de profielvakken. Met relatief kleine groepen in de profielvakken worden activerende hoorcolleges gegeven, gericht op kritisch analyseren, beargumenteerde standpunten innemen en het voeren van discussies. In de profielvakken wordt tevens gewerkt met werkstukken, waarbij explicitering en afwegingen een belangrijke rol spelen. De commissie ziet dat de variatie aan werkvormen goed is vormgegeven in de profielen 'Criminaliteit en organisaties' en 'International and Comparative Criminology'. In het profiel 'Jeugd, samenleving en criminaliteit' verdient variatie aan werkvormen nog enige aandacht.

Ten aanzien van de vier verplichte vakken wordt, als gevolg van de beperkte formatie, maar in één vak gewerkt met kleinschalig werkgroeponderwijs. De vakken van het afstudeerproject zijn echter wel georganiseerd rondom kleine groepen van studenten, waarin zij samen werken aan onderdelen van het afstudeeronderzoek, onder toezicht van een docent. Studenten en alumni gaven in de gesprekken met de commissie aan dat de begeleiding door docenten gedurende het afstudeertraject voorgestructureerd en intensief is.

Studeerbaarheid

Uit alumni-enquêtes en curriculumevaluaties blijkt dat studenten van mening zijn dat de aansluiting van de masteropleiding op de bacheloropleiding Criminologie goed is. De commissie vindt het positief dat opleiding ook open staat voor studenten met een afgeronde bacheloropleiding in één van de sociale wetenschappen en waarbij als ingangseis wordt gesteld dat zij de minor Criminologie hebben gevolgd en minimaal 30 EC aan methodologievakken hebben behaald.

De masteropleiding Criminologie kende tot voor kort een soepele instroomeis van 150 EC aan bachelorvakken voor studenten van de bacheloropleiding Criminologie. Dit betekende dat studenten al met een forse achterstand aan de masteropleiding konden beginnen en deze achterstand gedurende de opleiding moesten inhalen. Kijkend naar de rendementsgegevens (Bijlage 5) constateert de commissie dat deze zachte knip mede de oorzaak is van forse studievertraging van studenten in zowel de bachelor- als de masteropleiding. Met ingang van het collegejaar 2012-2013 zal de zogenoemde harde knip worden ingevoerd.

Op basis van het zelfevaluatie-rapport, gesprekken met studenten en docenten en studentenevaluaties is de commissie van mening dat de onderwijslast gelijkmatig is verdeeld over de vier blokken van het masterjaar. Daarbij is het programma logisch opgebouwd en goed gestructureerd. Dit geldt in het bijzonder voor de gefaseerde en strakke opzet van het afstudeertraject. Bovendien vindt de commissie dat de profielen herkenbaar en onderscheidend zijn en bijdragen aan de samenhang van het programma. De commissie oordeelt dat het programma geen struikelblokken kent. Het programma wordt door studenten als pittig ervaren met een studielast die overeenkomt met een volledige werkweek. Tegelijkertijd geven studenten tijdens de gesprekken aan dat met discipline en regelmaat van studeren het programma goed studeerbaar is.

Ten aanzien van de extracirculaire stages merkt de commissie op dat zij de mogelijkheid om stages te volgen waardeert. Het biedt voor studenten een goede mogelijkheid de verbinding met de praktijk te (leren) leggen. Tegelijkertijd vindt de commissie dat de stage niet tot oneigenlijke verzwaring van het programma mag leiden. De commissie adviseert om te bezien of de stage standaard in het programma opgenomen kan worden, waarbij de verbinding met het afstudeertraject wordt geborgd. De stage zou in de vorm van een standaard onderzoeksstage gekoppeld kunnen worden aan het afstudeertraject en daarmee kunnen bijdragen aan de realisatie van de eindkwalificaties van de masteropleiding Criminologie.

Docenten

Alle leden van de vaste staf zijn gepromoveerd en lid van het onderzoeksprogramma 'Veiligheid en toezicht'. In de vaste staf zijn de disciplines rechten, antropologie, sociologie, psychologie en criminologie vertegenwoordigd. De commissie stelt vast dat hoogleraren, universitair hoofddocenten en universitair docenten zowel het onderwijs van de bachelor- als de masteropleiding Criminologie verzorgen. In aanvulling op de vaste staf geven de werkgroepdocenten het werkgroeponderwijs dat met name in bacheloropleiding plaatsvindt. Iedere nieuwe docent volgt verplicht een cursus basisdidactiek en moet voldoen aan de eis Basiskwalificatie Onderwijs.

De staf van de sectie Criminologie verzorgt 123 EC aan onderwijs in de bacheloropleiding. De staf-studentratio komt voor het aandeel criminologie uit op 1:40. De sectie zet daarbij bijna 1 fte vanuit onderzoeksgelden in; zonder deze extra inzet zou de staf-studentratio 1:50 zijn. De resterende 57 EC aan onderwijs wordt verzorgd door secties van de opleiding Rechtsgeleerdheid. De staf-studentratio komt voor dat deel uit op 1:53. De staf-studentratio in de masteropleiding Criminologie bedraagt 1:42.

Op basis van deze ratio's en de gesprekken met verantwoordelijkheden en docenten oordeelt de commissie dat de personele bezetting zeer beperkt is en een groot risico vormt voor de continuïteit. Docenten geven aan de werkdruk als hoog te ervaren en dat zij het net volhouden. Onverwachte uitval van een docent is echter niet goed op te vangen. De commissie merkt daarbij op dat de zachte knip tussen de bachelor- en masteropleiding en de lange gemiddelde studieduur zwaar drukken op de personele capaciteit.

Hoewel met de invoering van het PGO 2 fte aan formatie ter beschikking komt voor de bacheloropleiding, constateert de commissie dat tegelijkertijd 2 fte werkgroepdocenten moet worden afgebouwd. Bovendien heeft de commissie begrepen dat de extra formatie voor het PGO slechts tijdelijk is om de vernieuwing in te voeren. De commissie spreekt haar zorg uit over de continuïteit van de personele bezetting.

Opleidings specifieke kwaliteitszorg

Zowel in de bachelor- als de masteropleiding worden de vakken als het curriculum systematisch geëvalueerd. De commissie heeft evaluaties van beide opleidingen bestudeerd en constateert dat de evaluaties leiden tot concrete aanpassingen en verbeteringen in de programma's. De commissie heeft bijvoorbeeld vernomen dat studenten de periode tussen de eerstejaars rechtenvakken en de derdejaars rechtenvakken te lang vinden, hetgeen afbreuk doet aan de samenhang. Hierop is besloten met ingang van het volgende collegejaar de rechtenvakken van het eerste jaar in het tweede jaar te programmeren.

Gegeven de majeure veranderingen in de programma's en van de opleidingen, gericht op professionalisering en kwaliteitsverbetering, vindt de commissie de beperkte bevoegdheden van en werkwijze binnen de opleidingscommissie opmerkelijk. Ten aanzien van de bevoegdheden stelt de commissie vast dat de opleidingscommissie de kwaliteit en evaluaties van de rechtenvakken slechts informeel aan de orde kan stellen. Formeel kan de opleidingscommissie zich niet uitspreken over de rechtenvakken, aangezien zij toebehoren tot de opleidingen Rechtsgeleerdheid. De commissie vindt deze informele invloed te beperkt. Ten eerste omdat de rechtenvakken een integraal en wezenlijk onderdeel uitmaken van het programma van de bacheloropleiding en mede van invloed zijn op de kwaliteit van de opleiding en de realisatie van de eindkwalificaties. Ten tweede omdat, zoals eerder is aangegeven, de commissie constateert dat de rechtenvakken zijn toegesneden op de rechtenstudenten en niet op de criminologiestudenten en er dus nog winst te behalen is in de vertaling van de juridische, normatieve elementen naar het vakgebied van de criminologie.

Ten aanzien van de werkwijze van de opleidingscommissie heeft de commissie vernomen dat de studentendelegatie binnen de opleidingscommissie geen inzicht heeft in de evaluaties, vanwege het vertrouwelijke karakter van deze evaluaties. De commissie pleit er voor om het toezicht en de advisering ten aanzien van de kwaliteit van de opleidingen richting het opleidingsbestuur adequaat vorm en inhoud te geven. Hiertoe behoort een zorgvuldige en open uitwisseling van relevante informatie, waaronder het beschikbaar stellen van curriculum- en vakevaluaties aan alle leden de opleidingscommissie, dus inclusief de studentleden.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat voor ieder vak leerdoelen zijn geformuleerd en dat deze zorgvuldig zijn gerelateerd aan de eindkwalificaties. De commissie is van mening dat de eindkwalificaties adequaat zijn geconcretiseerd en vertaald naar de onderwijsprogramma's. Met betrekking tot het programma van de bacheloropleiding vraagt de commissie aandacht voor expliciete uitwerking van eindterm 7.

De commissie stelt vast dat het wetenschappelijke karakter van de opleidingen goed tot uitdrukking komt in de programma's. Actuele wetenschappelijke theorieën en relevante onderzoeken op het terrein van de criminologie zijn in het onderwijs opgenomen. Het programma van de bacheloropleiding kent een stevig en goed opgebouwd aandeel aan cursorisch en vaardigheidsonderwijs op het gebied van methoden en technieken van wetenschappelijk criminologisch onderzoek. Ten aanzien van de masteropleiding waardeert de commissie de gestructureerde opzet van het afstudeertraject.

De commissie is van mening dat het huidige didactisch concept – hoewel in ambitie teruggeschoefd – aansluit op de inhoud en doelstellingen van de programma's. Zij adviseert met de intrede van het PGO kritisch te kijken naar inhoudelijke elementen en bijpassende werkvormen om de mate van uitdagendheid van het programma te verhogen en daarbij oog te hebben voor de meer ambitieuze en excellente studenten.

De commissie oordeelt dat de ingrijpende verandering en herprogrammering van het onderwijs vanaf 2008 heeft geresulteerd in logisch opgebouwde en samenhangende programma's die goed studeerbaar zijn. De samenhang en studeerbaarheid van het programma van de bacheloropleiding kunnen volgens de commissie verder versterkt worden door de juridische, criminologische, sociologische en psychologische vakken explicieter op elkaar te laten aansluiten.

De herkenbare profielen in de masteropleiding dragen volgens de commissie bij aan een logisch, samenhangend en goed studeerbaar programma. De commissie waardeert daarbij de mogelijkheid die studenten hebben om een (extracurriculaire) stage te kunnen volgen en daarmee de verbinding met de praktijk te (leren) leggen. Zij adviseert de stage standaard als onderzoeksstage in het programma op te nemen.

De commissie heeft bewondering voor de veranderingen en verbeteringen die in de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Tegelijkertijd heeft de commissie zorgen over de aanhoudende duur van de veranderingen en de impact hiervan op de staf. De commissie constateert dat de huidige personele bezetting zeer beperkt is en dat de ervaren werklast en werkdruk hoog zijn. Zij is van mening dat deze factoren risico's vormen voor de continuïteit en de invoering van aankomende veranderingen.

De commissie stelt vast dat de vakken en de curricula systematisch worden geëvalueerd en tot concrete aanpassingen en verbeteringen in de programma's leiden. Zij vindt de beperkte bevoegdheden van en werkwijze binnen de opleidingscommissie opmerkelijk. De commissie pleit voor een open uitwisseling van relevante informatie, waaronder het volledig en integraal beschikbaar stellen van curriculum- en vakevaluaties in de opleidingscommissie.

Conclusie

Bacheloropleiding Criminologie: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Masteropleiding Criminologie: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Ten aanzien van het toetsen in de bachelor- en masteropleiding Criminologie worden de volgende uitgangpunten gehanteerd:

- De keuze voor de toetsvorm hangt samen met de leerdoelen en eindkwalificaties zoals die voor ieder vak zijn opgesteld;
- Er wordt gebruikt gemaakt van verschillende vormen van toetsen zoals mengvormtentamens, deeltentamens, open vragen tentamens, opdrachten, papers en werkstukken;

- Aansluitend aan ieder onderwijsblok van 8-9 weken is de tentamenweek;
- Bij de juridische vakken in het eerste en tweede jaar van de bacheloropleiding zijn er deeltentamens halverwege het blok;
- Aan het eind van het studiejaar is er een herkansingsronde waarin de student maximaal 2 vakken mag doen;
- Een voldoende resultaat kan niet worden herkanst;
- In het eerste jaar van de bacheloropleiding is er een vorm van compensatoir toetsen: studenten kunnen maximaal twee vijven compenseren met twee zevens of hoger wanneer zij daarmee 60 EC halen;
- Studenten krijgen een proeftentamen aan het eind van de collegeperiode als voorbeeld van hoe wordt getoetst;
- Na ieder tentamen volgt een collectieve nabespreking, studenten kunnen daarna binnen twee weken bezwaar maken tegen de score op één of meer antwoorden;
- Tentamens worden in teamverband opgesteld en nagekeken;
- Er is een strikt beleid voor plagiaatcontrole, ook voor opdrachten die geen onderdeel zijn van het examencijfer.

De commissie merkt ten aanzien van het compensatoir toetsen in het eerste jaar van de bacheloropleiding op, dat zij ook hierin ziet dat de inspanningen zijn gericht op een maximaal rendement na het eerste jaar van de bacheloropleiding. Zoals gezegd, de commissie is voorstander van een zorgvuldig selecterend eerste jaar van de bacheloropleiding en het streven naar een maximaal rendement na het derde jaar van de bacheloropleiding. In dat kader zet de commissie vraagtekens bij het systeem van compensatoir toetsen.

Ten tijde van het bezoek van de commissie was het facultaire toetsbeleid recent geformaliseerd en bevond zich in de implementatiefase. Onderdeel hiervan was de instelling van een toetscommissie per opleiding, ressorterend onder de examencommissie. De toetscommissies waren op dat moment nog in oprichting. De commissie vindt de installatie van toetscommissies als gedelegeerde commissies van de examencommissie met de kwaliteit van toetsing als bijzonder aandachtsgebied een positieve ontwikkeling.

De commissie vindt het positief dat in de huidige praktijk bij alle vakken de tentamenvragen intercollegiaal worden opgesteld. Daarbij zijn de beoordelingscriteria voor opdrachten en papers/werkstukken vooraf bekend. Het nakijken van tentamens gebeurt door meerdere docenten en bij een onvoldoende voor een paper wordt een tweede beoordelaar ingeschakeld. Op basis van het recente toetsbeleid, gesprekken met de examencommissie en de bestudeerde tentamens van verschillende vakken, is de commissie van mening dat de gehanteerde toetsen valide en betrouwbaar zijn. De commissie vindt dat de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing.

Bacheloropleiding Criminologie

In het eerste jaar van de bacheloropleiding staat het toetsen van kennis en inzicht centraal. Dit gebeurt met open vragen tentamens voor de criminologievakken en met mengvormtentamens (60% open vragen en 40% meerkeuzevragen) voor de juridische vakken. De toepassing van kennis en inzicht wordt in het eerste jaar basaal getoetst in de vorm van opdrachten bij de criminologische en methodische vakken en deeltentamens bij de juridische vakken.

Communicatie- en leervaardigheden worden in vakken als ‘Inleiding criminologie’, ‘Practicum beschrijvende criminologie’ en ‘Sociologie’ getoetst door het verplicht wekelijks

beantwoorden van studievragen, het maken van een studieschema en het maken van samenvattingen. Verder moeten studenten bij meerdere vakken opdrachten maken en papers schrijven.

In het tweede en derde jaar van de opleiding staan het toepassen van kennis en inzicht, kritische analyse, probleemoplossing en oordeelsvorming meer centraal in de toetsen. De toetsvormen die worden gehanteerd zijn open vragen tentamens met een casus, opdrachten, papers en werkstukken.

De commissie is van mening dat de gehanteerde toetsen afwisselend en passend zijn in relatie tot de gekozen werkvormen, leerdoelen en beoogde eindkwalificaties.

De bacheloropleiding wordt niet afgesloten met één eindwerkstuk. Aan de hand van de vakken 'Onderzoekvaardigheden I en II' worden studenten getoetst op de beheersing van de verschillende methoden en technieken van onderzoek. Studenten bouwen gedurende deze vakken een portfolio op waarin zij in zes opdrachten worden getraind in verschillende technieken van dataverzameling en in analysetechnieken op kwantitatief en kwalitatief gebied. Alle opdrachten moeten met een voldoende worden afgesloten. Afsluitend schrijven de studenten een eindopdracht waarin zij een kritische discussie van en reflectie op de onderzoeksuitkomsten uit de voorgaande opdrachten geven en deze vertalen naar een voorstel voor nieuw vervolgonderzoek. In dit onderzoeksvoorstel moeten studenten laten zien dat zij in staat zijn om de relaties tussen probleemstelling, theorie en geschikte onderzoeksmethoden en technieken te expliciteren.

De commissie heeft een selectie van portfolio's (zie Bijlage 7) bestudeerd en beoordeeld. Eén portfolio uit het collegejaar 2007-2008 was niet volledig. De faculteit verklaart dat enkele opdrachten niet meer traceerbaar zijn nadat zij is overgestapt op een ander geautomatiseerd systeem voor de digitale leeromgeving. Hierop heeft de commissie een vervangende portfolio opgevraagd. De beoordelingen en cijfers van de commissie liggen in lijn met de oorspronkelijke beoordelingen en cijfers. Op grond van de bestudeerde portfolio's daarvan concludeert zij dat de portfolio's in voldoende mate laten zien dat studenten de beoogde eindkwalificaties hebben bereikt. Dit geldt vooral voor de eindkwalificaties die betrekking hebben op de methoden en technieken van wetenschappelijk criminologisch onderzoek.

De commissie waardeert dat voor de bacheloropleiding bewust en weloverwogen is gekozen voor het concept van een portfolio als toetsvorm in plaats van een bachelorscriptie. Zij vindt het concept van een portfolio goed passen bij een bacheloropleiding, waarbij een duidelijk en concreet onderscheid wordt gemaakt ten opzichte van de scriptie die op masterniveau wordt geschreven. De commissie onderschrijft de overtuiging van de verantwoordelijken dat het werken met afzonderlijke opdrachten en het meerdere malen toetsen van kennis, inzicht en vaardigheden op eindniveau de academische vorming bij studenten ten goede komt. Zij is van mening dat het stapsgewijs en stelselmatig toewerken aan de hand van meerdere opdrachten naar een eindproduct met behulp van een portfolio een goede manier kan zijn om de gerealiseerde eindkwalificaties van de bacheloropleiding vast te stellen. De commissie tekent echter voor de bacheloropleiding Criminologie aan dat de inhoud van het portfolio verbreed dient te worden met de juridisch-normatieve invalshoeken. In de eindopdracht dient de onderzoeksopzet zodanig uitgeschreven te worden dat de integratie tussen criminologische theorieën, de juridisch normatieve dimensie en de te hanteren methoden en technieken van wetenschappelijk onderzoek concreet en zichtbaar naar voren komt.

Masteropleiding Criminologie

In de masteropleiding worden open vragen tentamens, opdrachten, papers en werkstukken gecombineerd als toetsvormen gehanteerd. De toetsvormen zijn gericht op het toepassen van kennis en oordeelsvorming alsmede op het opbouwen van een logisch en consistent betoog.

De meesterproef van de opleiding is het afstudeerproject, waarin studenten worden geacht te laten zien wat zij tijdens de opleiding hebben opgedaan aan criminologische kennis, inzicht en vaardigheden. Het afstudeerproject is gebaseerd op een eigen onderzoeksvraag, kent een multidisciplinaire aanpak en wordt afgerond met het schrijven van scriptie. Aan het afstudeerproject worden de volgende eisen gesteld: er moet sprake zijn van een duidelijke probleemstelling, een adequate operationalisering, een zelfstandige analyse van de wetenschappelijke literatuur waarbij de relatie wordt gelegd met de verzamelde onderzoeksgegevens of bestudeerde problematiek en een overwegend sociaalwetenschappelijke oriëntatie waarbij inzichten uit verschillende disciplines worden gebundeld c.q. geïntegreerd. De commissie stelt vast dat de masterscriptie een juridische component dient te bevatten.

Voor studenten is een volledige handleiding met werkwijze, vereisten en beoordelingscriteria beschikbaar. Bij het afstudeerproject en de beoordeling van de scriptie zijn standaard twee beoordelaars betrokken. Wanneer de student niet tevreden is met het eindcijfer kan een derde beoordelaar worden ingeschakeld.

De commissie heeft een selectie van masterscripties (zie Bijlage 7) bestudeerd en beoordeeld. Drie masterscripties zijn, met toepassing van het zogenoemde vierogenprincipe, door de commissie als onvoldoende beoordeeld. De verantwoordelijken van de opleiding verklaarden dat sinds het collegejaar 2009-2010 een strikt traject en aangescherpte eisen voor het afstuderen gelden (zoals beschreven onder Standaard 2). De studenten van deze masterscripties vielen echter nog niet onder dat strengere regiem. Daarop heeft de commissie besloten nog eens tien masterscripties met een beoordeling 6 of 7 op te vragen die zijn opgesteld door studenten die wel onder de nieuwe richtlijnen vallen, zoals verwoord in de Studiehandleiding Afstudeerproject 2010-2011. Deze scripties zijn elk door de commissie met tenminste een voldoende beoordeeld. De commissie is kritisch over het niveau van een aantal masterscripties en de wijze van beoordeling van het gerealiseerde eindniveau in voorgaande jaren. Tegelijkertijd stelt de commissie vast dat het huidige proces van afstuderen en de wijze van beoordeling aanmerkelijk is aangescherpt en dat de beoordeling en becijfering van recente masterscripties adequaat is.

Uit de gesprekken met de alumni, de verantwoordelijken en de docenten maakt de commissie op dat afgestudeerden terecht komen in beleidsmatige, wetenschappelijke en uitvoerende functies op het terrein van veiligheid en criminaliteit en dat afgestudeerden zich hiervoor voldoende toegerust achten.

Overwegingen

De commissie is van mening dat het systeem van toetsing in de bachelor- en masteropleiding Criminologie adequaat is. Zij is tevens van mening dat de gehanteerde toetsen afwisselend en passend zijn in relatie tot de gekozen werkvormen, leerdoelen en beoogde eindkwalificaties. Op basis van het recente toetsbeleid, gesprekken met de examencommissie en de bestudeerde tentamens concludeert de commissie dat de gehanteerde toetsen valide en betrouwbaar zijn.

De beoordelingen en cijfers van de commissie met betrekking tot de bachelorportfolio's liggen in lijn met de oorspronkelijke beoordelingen en cijfers. De portfolio's laten in

voldoende mate zien dat studenten de beoogde eindkwalificaties hebben bereikt. De commissie is echter van mening dat de inhoud van het portfolio verbreed dient te worden met de juridisch normatieve invalshoeken. In de eindopdracht dient de onderzoeksopzet zodanig uitgeschreven te worden dat de integratie tussen criminologische theorieën, de juridisch normatieve invalshoek en de methoden en technieken van wetenschappelijk onderzoek concreet en zichtbaar naar voren komt.

Ten aanzien van de masterscripties heeft de commissie aanvankelijk drie scripties als onvoldoende beoordeeld en vervolgens een aanvullende selectie van scripties opgevraagd. Deze scripties zijn elk door de commissie met tenminste een voldoende beoordeeld. Hoewel de commissie kritisch is over het niveau van een aantal masterscripties en de wijze van beoordeling van het gerealiseerde eindniveau in voorgaande jaren, oordeelt zij dat het niveau van de huidige masterscripties en de beoordeling en becijfering daarvan adequaat zijn.

Conclusie

Bacheloropleiding Criminologie: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Masteropleiding Criminologie: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Algemeen eindoordeel

De commissie oordeelt dat de gedefinieerde eindkwalificaties breed georiënteerde criminologische opleidingen weerspiegelen waarbij multidisciplinaire en methodologische vorming de kernpunten vormen. Zij concludeert dat de beoogde eindkwalificaties van de bachelor- en masteropleiding Criminologie qua inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd zijn en aansluiten aan bij de actuele eisen die vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

De commissie is van mening dat de eindkwalificaties adequaat zijn geconcretiseerd en vertaald naar onderwijsprogramma's. Zij stelt vast dat het wetenschappelijke karakter van de opleidingen goed tot uitdrukking komt in de programma's en aansluit op de geformuleerde eindkwalificaties. De commissie oordeelt dat de ingrijpende verandering en herprogrammering van het onderwijs met ingang van het 2008 hebben geresulteerd in logisch opgebouwde en samenhangende programma's die goed studeerbaar zijn. Zij is van mening dat de huidige personele bezetting zeer beperkt is, de ervaren werklast en werkdruk hoog zijn en dat deze factoren risico's vormen voor de continuïteit en de invoering van aankomende veranderingen.

De commissie is van mening dat het systeem van toetsing in de bachelor- en masteropleiding Criminologie adequaat is en oordeelt dat studenten in voldoende mate laten zien dat de beoogde eindkwalificaties zijn bereikt.

Conclusie

De commissie beoordeelt de *bacheloropleiding Criminologie* als **voldoende**.

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Criminologie* als **voldoende**.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie

Prof. mr. E.F. (Evert) Stamhuis is als hoogleraar Straf(proces)recht verbonden aan de Open Universiteit en is tevens decaan van de faculteit Rechtswetenschappen. In het strafrecht afgestudeerd in Groningen promoveerde hij in 1988 aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Hij was tot 2006 aan de Rijksuniversiteit Groningen in diverse functies actief, onder meer als universitair hoofddocent en *fellow* van de onderzoeksschool Centrum voor Recht, Bestuur en Samenleving. Voor het WODC fungeerde hij diverse keren als voorzitter van begeleidingscommissies bij externe onderzoeken. In zijn vakgebied was hij in Nederland en daarbuiten actief als (coördinerend) docent, onderzoeker, promotor en expert adviseur.

Drs. A.C. (Bert) Berghuis is als raadgever op het terrein van rechtspleging en rechtshandhaving verbonden aan het ministerie van Veiligheid en Justitie. Afgestudeerd als sociaal psycholoog aan de Universiteit Leiden, was hij werkzaam als onderzoeker en later als raadgever bij het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, daarna in een leidinggevende positie in de Centrale Directie Wetenschapsbeleid en Ontwikkeling van het ministerie van Justitie. In 1996 kreeg hij de leiding over de beleidsontwikkeling van het Openbaar Ministerie ten behoeve van het college van Procureurs-Generaal, om 10 jaar daarna terug te keren naar het ministerie van Justitie in het bijzonder voor de verbinding tussen het te voeren criminaliteitsbeleid en (criminologische) wetenschap.

R.P.J.N. (Reinier) Damen, MSc. heeft in 2005 de Hogere Hotelschool Maastricht afgerond. In juli 2012 heeft hij de masteropleiding Criminologie afgesloten aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Voor zijn masterscriptie heeft hij onderzoek gedaan in de gemeente Dordrecht naar 'regelovertreding rondom de huisvesting van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europese landen'. Tijdens zijn studie heeft hij zich in meerdere commissies ingezet voor studievereniging Criminologie In Actie. Vanaf augustus 2012 zal hij in de functie van Recherchekundige werkzaam zijn bij het korps Rotterdam-Rijnmond.

Prof. dr. I. (Ineke) Haen Marshall studeerde sociologie aan de Universiteit van Tilburg en is in 1977 gepromoveerd in Sociologie and Criminologie aan Bowling Green State University (V.S.). Sinds 2006 is zij Professor of Sociology & Criminal Justice aan Northeastern University in Boston, waar ze o.a. theorie (deviantie, criminologie, comparatief) en onderzoeksmethoden doceert. In haar vakgebied is ze zowel in de Verenigde Staten als daarbuiten actief: als expert (o.a. HEUNI), gastdocent (o.a. Leuven), en als onderzoeker (o.a. Voorzitter van de International Self-Report Study of Delinquency Steering Committee). Zij was lid van de Verkenningscommissie Criminaliteit (AWT, 2001), en zij heeft deelgenomen aan verschillende externe reviews van Nederlandse instellingen (NSCR -1998, 2001; WODC - 1999).

T. (Teun) van Ruitenburg was ten tijde van de onderwijsvisitatie criminologiestudent aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Hij heeft dit jaar zijn bachelorstudie afgerond en zal in september 2012 – wederom aan de Vrije Universiteit – starten met een masteropleiding Criminologie. Naast zijn studie is hij in het studiejaar 2011-2012 zeer actief geweest bij de studievereniging van Criminologiestudenten aan de VU 'Crime does pay'. Naast zijn algemene taak als penningmeester heeft hij zich ingezet voor de organisatie van verschillende activiteiten voor de studenten Criminologie, waaronder studiereizen en lezingen.

Prof. dr. G (Geert) Vervaeke is gepromoveerd in de psychologie en buitengewoon hoogleraar aan de Rechtsfaculteit van de KU Leuven. Hij doceert Rechtspsychologie en Persoongerichte Methodieken van de Criminologische Interventie. Hij was 9 jaar

Programmadirecteur Criminologische Wetenschappen aan de KU Leuven en begeleidde vanuit die functie de programmahervormingen in het kader van de overgang naar het semesterexamensysteem en de BAMA. Sinds 2004 is hij verbonden aan de Hoge Raad voor de Justitie en Voorzitter van de Raad van 2007-2008 en 2011-2012.

Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid

Criminologie

- Domeinspecifiek referentiekader bachelor- en masteropleidingen

Amsterdam
Augustus 2011

Domeinspecifieke eisen aan de bacheloropleiding Criminologie

De bachelor- en masteropleiding Criminologie is ontstaan uit een initiatief van de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit Leiden en de Erasmus Universiteit Rotterdam in samenwerking met het Nederlands Studiecencentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) en het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). In 2001 werd in het rapport van de Verkenningcommissie Algemeen Wetenschaps- en Technologiebeleid de behoefte aangegeven aan een wetenschappelijke opleiding op het terrein van criminaliteit en criminaliteitsbestrijding.¹ De gefragmenteerde, monodisciplinaire kennis volstaat niet meer om de huidige en toekomstige onderzoeksvraagstukken te kunnen aanpakken. Nieuwe, complexere vormen van criminaliteit, de toename van internationale dimensies van misdaad en rechtshandhaving, de verandering in formele en informele vormen van sociale controle en de effecten van de Europese eenwording zijn voorbeelden van gebieden waarop de vraag naar kennisontwikkeling groot zal zijn. De complexiteit van de vraagstukken vereist een brede interdisciplinaire benadering waarbij de vaardigheid om kennis te nemen van ontwikkelingen in verschillende disciplines centraal staat. De pijlers van de opleiding moeten bestaan uit de normatieve en de sociaalwetenschappelijke benadering van de criminaliteitsproblematiek zowel op theoretisch, methodologisch als empirisch niveau. De opleiding moet niet alleen onderzoekers opleiden maar ook mensen die in de beleidssector als criminoloog kunnen werken. Van belang is dat criminologen een kritische attitude hebben ontwikkeld waarmee zij probleemsituaties op het terrein van criminaliteit en criminaliteitsbeheersing kunnen analyseren en een oplossingsrichting kunnen aangeven. De opleidingen moeten een duidelijke betrokkenheid op het maatschappelijk veld in hun programma inbouwen.

Een internationale vergelijking laat zien dat er in de VS net als in de rest van Europa, uiteenlopende typen criminologieopleidingen zijn.² Bij de Nederlandse opleidingen is gekozen voor een model waarin de juridische vakken een belangrijke plaats innemen, met name op strafrechtelijk gebied. Naast de sociaalwetenschappelijke en criminologische vakken ligt een sterk accent op de empirische vorming. In het rapport van de Vlaamse Interuniversitaire Raad merkt de visitatiecommissie op dat een grondige opleiding in methoden en technieken van onderzoek noodzakelijk is en in ieder studiejaar een plaats moeten hebben in het verplichte curriculum.³ De nauwe contacten met het onderzoeksveld (NSCR en het WODC) hebben informatie opgeleverd voor de kwaliteitseisen die aan criminologische onderzoekers moeten worden gesteld.

Er is gekozen voor een opleiding waarin het accent vooral ligt op een brede criminologische vorming en minder op het overdragen van toepassingsgerichte kennis. Een dergelijke opleiding maakt de criminoloog geschikt om werkzaam te zijn op het gebied van onderzoek, beleid en in uitvoerende functies.⁴

De opleiding moet kennis en inzicht bijbrengen op het terrein van de criminaliteitsproblematiek en daarbij de multidisciplinaire invalshoek centraal stellen. Het gaat om theoretische en empirische kennis en inzichten zowel op sociaal-wetenschappelijk als op juridisch terrein. Deze kennis en inzichten moeten de studenten in staat stellen de criminaliteitsproblematiek discipline-overstijgend (met gebruik van inzichten uit diverse

¹ Verkenningcommissie AWT. Met het oog op de toekomst. Verkenning naar de kennisvragen over misdaad en misdaadbestrijding in 2010. AWT, Den Haag 2001.

² R. Van Swaaningen. Onderwijs en Onderzoek naar criminaliteit en criminaliteitsbeheersing in West Europa. In Verkenningcommissie AWT. T.a.p. pag. 88-110.

³ Vlaamse Interuniversitaire Raad. De Onderwijsvisitatie Criminologische Wetenschappen. Brussel, maart 2001.

⁴ Zie voor de uitgangspunten van het onderwijsprogramma: R. van Swaaningen en H. van de Bunt. Een nieuwe opleiding criminologie in Nederland. In: Panopticon 2003, nr. 1, pag. 79-88.

disciplines) te analyseren. Bij de analyse en de probleemoplossingen staan de kritische reflectie en de maatschappelijke context centraal. De student leert aan de hand van verschillende methoden gegevens te verzamelen, te analyseren en te interpreteren. Geleerd wordt om onderzoeksresultaten te toetsen aan theoretische noties, waarbij de nadruk ligt op het argumenteren. Zo moeten aan conclusies beargumenteerde oordelen ten grondslag liggen. Hierdoor wordt een zelfstandige en kritische houding bevorderd. Door het trainen van verschillende soorten vaardigheden leert de student zijn bevindingen te presenteren aan zowel deskundigen als aan mensen met andere opleidingen. Tijdens de gehele studie worden praktijkvoorbeelden gepresenteerd waardoor ook actuele kennis van de praktijk wordt verkregen. Gezien de internationale ontwikkelingen op het terrein van de criminaliteitsproblematiek maakt de internationale component onderdeel uit van het proces van kennisverwerving en -verwerking. Deze component bevordert ook de kritische zin; studenten moeten mede hierdoor bewust worden gemaakt van de betrekkelijkheid van gemaakte keuzen op nationaal of lokaal niveau.

De docenten van de opleidingen Criminologie hebben contacten met buitenlandse universiteiten en zorgen ervoor dat de internationale ontwikkelingen op het terrein van het criminologieonderwijs goed worden gevolgd.

Uit bovenstaand betoog vloeit de volgende algemene doelstelling van de bacheloropleiding Criminologie voort:

De bacheloropleiding Criminologie beoogt een brede vorming te geven met een discipline overstijgende kennis van criminaliteit en criminaliteitsbeheersing. Bovendien dient de bachelor de basisvaardigheden te bezitten om te assisteren bij onderzoek in dit veld en in uitvoerende functies de vertaalslag te kunnen maken tussen het normatieve kader waarin de jurist werkt en de empirische categorieën die worden gehanteerd door de sociale wetenschapper.

Deze algemene doelstelling is vertaald in de volgende vier uitgangspunten:

- multidisciplinaire theoretische vorming op juridisch en sociaal-wetenschappelijk terrein;
- diepgaande kennis van en inzicht in de theoretische, empirische en beleidsmatige aspecten van de criminaliteitsproblematiek;
- brede methodologische en empirische scholing;
- plaatsen van de criminaliteitsvraagstukken in een internationaal en historisch perspectief.

Bovengenoemde algemene doelstelling en de vier uitgangspunten zijn omgezet in de volgende eindkwalificaties, die de beoogde kwalificaties van de afgestudeerden aangeven en zijn gebaseerd op de Dublindescriptoren:

Eindkwalificaties bacheloropleiding Criminologie gebaseerd op de Dublindescriptoren

Kennis en inzicht

1. Kennis van en inzicht in de criminologie en in het werkveld van de criminoloog. Hiertoe behoort ook multidisciplinaire kennis van en inzicht in de bij de criminaliteitsbeheersing betrokken instanties op nationaal en internationaal niveau.
2. Kennis van en inzicht in de grondslagen van de sociale wetenschappen en van de verschillende methoden en technieken van sociaal-wetenschappelijk onderzoek.
3. Kennis van en inzicht in de rechtsregels die behoren tot het Nederlandse en het Europese recht, in het bijzonder met betrekking tot het strafrecht, als mede de grondslagen van die rechtsregels.
4. Kennis van en inzicht in de maatschappelijke rol van het recht en de mogelijkheden en beperkingen van het recht.
5. Kennis van en inzicht in de verschillende sociaal-wetenschappelijke disciplines met betrekking tot criminaliteit, maatschappelijke veiligheid en het beleid op deze terreinen.

Toepassen kennis en inzicht

6. De vaardigheid om methoden en technieken van criminologisch onderzoek toe te passen in een concreet onderzoek.
7. Een brug kunnen slaan tussen het normatieve kader waarin de jurist werkt en de empirische categorieën die worden gehanteerd door de sociale wetenschapper.
8. Het kritisch kunnen bestuderen van criminologische, publiekrechtelijke en algemeen sociaalwetenschappelijke literatuur op hun inhoud en onderlinge verhouding.
9. De vaardigheid gebruik te maken van inzichten uit verschillende disciplines en deze toe te passen op criminologische vraagstukken.

Oordeelsvorming

10. Het verworven hebben van een disciplineoverstijgende, kritische en creatieve houding waardoor bij de verzameling van materiaal, de analyse en interpretatie van de gegevens de relevante aspecten van problemen op het terrein van criminaliteit en criminaliteitsbeheersing kunnen worden afgewogen.
11. Het ontwikkeld hebben van een comparatieve houding (historisch en internationaal vergelijkend) bij het analyseren van concrete vraagstukken.

Communicatie

12. De vaardigheid om op heldere wijze mondelinge en schriftelijke analyses te maken van criminaliteitsproblemen en probleemoplossingen te formuleren.

Leervaardigheden

13. Het ontwikkeld hebben van voldoende abstractie-, denk- en leervermogen om een academische vervolgstudie te kunnen aangaan.

Met deze eindkwalificaties kunnen afgestudeerden met succes instromen in (criminologische) masteropleidingen waarvoor een bacheloropleiding criminologie vereist of gewenst is.

Domeinspecifieke eisen van de masteropleiding Criminologie

Zoals reeds bij de bachelor is aangegeven, is er behoefte aan multidisciplinair opgeleide criminologen die in staat zijn op zelfstandige wijze onderzoek te doen en beschikken over de vaardigheden de multidisciplinaire kennis toe te passen op problemen op het gebied van criminaliteit en veiligheid. In de masterfase wordt voortgebouwd op de kennis, het inzicht en de vaardigheden die in de bacheloropleiding zijn aangeleerd. Het opleiden tot zelfstandig werken staat centraal. Er vindt een verdieping en verbreding van kennis plaats en de onderzoeksvaardigheden worden uitgebreid waardoor afgestudeerden in staat zijn om aan de bestudering en / of aanpak van meer complexe criminaliteitsproblemen mee te werken. Zij leren zelfstandig materiaal te verzamelen, te analyseren en te interpreteren. Dit proces moet leiden tot het geven van oordelen waarbij de beperkingen van oplossingen beargumenteerd moeten kunnen worden. Daarnaast wordt de kennis en inzicht in beleidsprocessen en de evaluatie daarvan vergroot en waar relevant in internationaal perspectief geplaatst. De nadruk ligt op het analyseren van het beleid of concrete vraagstukken, kritisch doorlichten en toetsen aan de verkregen kennis en inzichten. Daarbij worden verschillende methoden van onderzoek toegepast.

Getraind wordt om bevindingen te communiceren met vakgenoten en niet-specialisten. Een afgestudeerde master moet in staat zijn op zelfstandige wijze een vervolgstudie te volgen.

In het afstudeerproject leren studenten zelfstandig empirisch onderzoek doen door het formuleren van een probleemstelling, het verzamelen van materiaal, het analyseren en beoordelen van gegevens en het formuleren en beargumenteren van oplossingen. Het is duidelijk dat hierbij de verworven theoretische en methodische kennis en inzichten moeten worden toegepast. De afgestudeerde master moet in staat zijn zelfstandig onderzoek op te zetten en uit te voeren en is geschikt voor functies in de wetenschap, de beleidssector en de uitvoerende sfeer. De eindkwalificaties van de masteropleiding Criminologie sluiten aan bij de wensen van het beroepenveld. Daartoe vindt afstemming met het beroepenveld plaats.

De masteropleidingen Criminologie beogen een breed gevormde academicus op te leiden die een discipline overstijgende kennis heeft van criminaliteit en criminaliteitsbeheersing, die vaardigheden bezit om onderzoek te doen in dit veld en die in beleidsfuncties de vertaalslag kan maken tussen het normatieve kader waarin de jurist werkt en de empirische categorieën die worden gehanteerd door de sociale wetenschapper.

Deze doelstelling is vertaald in de volgende uitgangspunten:

- Het bieden van een verdieping van zowel de theoretische als de methodische vakken van de bacheloropleiding Criminologie. De eerder opgedane kennis en vaardigheden worden op geïntegreerde wijze toegepast op specifieke problemen op het terrein van veiligheid, criminaliteit en criminaliteitsbeleid;
- Het bieden van een wetenschappelijke oriëntatie op het vakgebied van de criminologie;
- Het vormen van een zelfstandige en interdisciplinaire onderzoeker.

De onderwijsdoelstelling en uitgangspunten zijn omgezet in de volgende eindkwalificaties van de masteropleiding:

Eindkwalificaties masteropleiding Criminologie

Kennis en inzicht

1. Kennis van en inzicht in de juridische, maatschappelijke en historische aspecten van criminologische vraagstukken en hun onderlinge samenhang.
2. Beschikken over een zodanig gedegen kennis van en inzicht in het recht en de sociaal-wetenschappelijke disciplines, dat nieuwe ontwikkelingen op het gebied van criminologie criminaliteitsbeheersing en veiligheid te kunnen worden geplaatst en op hun relevantie te kunnen worden beoordeeld.
3. Diepgaande criminologische, juridische en sociaal-wetenschappelijke kennis van en inzicht in het gebied van het gekozen beroepenveld en inzicht in de onderlinge samenhang van de benaderingen.

Toepassen van kennis en inzicht

4. Het op geïntegreerde en creatieve wijze kunnen toepassen van de in de bacheloropleiding opgedane kennis en vaardigheden op specifieke problemen op het gebied van veiligheid, criminaliteit en het beleid op deze terreinen en vernieuwende oplossingen kunnen aandragen.
5. In staat zijn tot het zelfstandig verrichten van een wetenschappelijk criminologisch multidisciplinair onderzoek.
6. Op zelfstandige en multidisciplinaire wijze de criminologie kunnen beoefenen in een functie op academisch niveau.

Oordeelsvorming

7. Het verworven hebben van een disciplineoverstijgende, zelfstandige, kritische en creatieve houding waardoor een oordeel kan worden gevormd over een bepaald criminaliteitsprobleem en/of de aanpak ervan.
8. Het ontwikkeld hebben van een comparatieve houding (historisch en internationaal vergelijkend) bij het analyseren van concrete vraagstukken waardoor de analyse van problemen in een bredere context kan worden geplaatst.

Communicatie

9. Beschikken over goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden om op heldere wijze verslag van een criminologisch onderzoek te kunnen doen en een eigen visie over criminologische vraagstukken te kunnen formuleren.

Met deze eindkwalificaties moeten afgestudeerden met succes kunnen instromen in beroepen waarvoor een masteropleiding criminologie geëigend is, zoals het zelfstandig opzetten (en uitvoeren) van wetenschappelijk onderzoek, het ontwikkelen van nieuw beleid in beleidsfuncties en het vervullen van specifieke functies (op het gebied van de gekozen specialisatie) bij ministeries, lokale overheden, onderzoeksinstituten.

Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties

Bacheloropleiding Criminologie

Kennis en inzicht

1. Kennis van en inzicht in de criminologie en in het werkveld van de criminoloog. Hiertoe behoort ook multidisciplinaire kennis van en inzicht in de bij de criminaliteitsbeheersing betrokken instanties op nationaal en internationaal niveau.
2. Kennis van en inzicht in de grondslagen van de sociale wetenschappen en van de verschillende methoden en technieken van sociaal-wetenschappelijk onderzoek.
3. Kennis van en inzicht in de rechtsregels die behoren tot het Nederlandse en het Europese recht, in het bijzonder met betrekking tot het strafrecht, als mede de grondslagen van die rechtsregels.
4. Kennis van en inzicht in de maatschappelijke rol van het recht en de mogelijkheden en beperkingen van het recht.
5. Kennis van en inzicht in de verschillende sociaal-wetenschappelijke disciplines met betrekking tot criminaliteit, maatschappelijke veiligheid en het beleid op deze terreinen.

Toepassen kennis en inzicht

6. De vaardigheid om methoden en technieken van criminologisch onderzoek toe te passen in een concreet onderzoek.
7. Een brug kunnen slaan tussen het normatieve kader waarin de jurist werkt en de empirische categorieën die worden gehanteerd door de sociale wetenschapper.
8. Het kritisch kunnen bestuderen van criminologische, publiekrechtelijke en algemeen sociaalwetenschappelijke literatuur op hun inhoud en onderlinge verhouding.
9. De vaardigheid gebruik te maken van inzichten uit verschillende disciplines en deze toe te passen op criminologische vraagstukken.

Oordeelsvorming

10. Het verworven hebben van een disciplineoverstijgende, kritische en creatieve houding waardoor bij de verzameling van materiaal, de analyse en interpretatie van de gegevens de relevante aspecten van problemen op het terrein van criminaliteit en criminaliteitsbeheersing kunnen worden afgewogen.
11. Het ontwikkeld hebben van een comparatieve houding (historisch en internationaal vergelijkend) bij het analyseren van concrete vraagstukken.

Communicatie

12. De vaardigheid om op heldere wijze mondelinge en schriftelijke analyses te maken van criminaliteitsproblemen en probleemoplossingen te formuleren.

Leervaardigheden

13. Het ontwikkeld hebben van voldoende abstractie-, denk- en leervermogen om een academische vervolgstudie te kunnen aangaan.

Kennis en inzicht

1. Kennis van en inzicht in de juridische, maatschappelijke en historische aspecten van criminologische vraagstukken en hun onderlinge samenhang.
2. Beschikken over een zodanig gedegen kennis van en inzicht in het recht en de sociaal-wetenschappelijke disciplines, dat nieuwe ontwikkelingen op het gebied van criminologie criminaliteitsbeheersing en veiligheid te kunnen worden geplaatst en op hun relevantie te kunnen worden beoordeeld.
3. Diepgaande criminologische, juridische en sociaalwetenschappelijke kennis van en inzicht in het gebied van het gekozen beroepenveld en inzicht in de onderlinge samenhang van de benaderingen.

Toepassen van kennis en inzicht

4. Het op geïntegreerde en creatieve wijze kunnen toepassen van de in de bacheloropleiding opgedane kennis en vaardigheden op specifieke problemen op het gebied van veiligheid, criminaliteit en het beleid op deze terreinen en vernieuwende oplossingen kunnen aandragen.
5. In staat zijn tot het zelfstandig verrichten van een wetenschappelijk criminologisch multidisciplinair onderzoek.
6. Op zelfstandige en multidisciplinaire wijze de criminologie kunnen beoefenen in een functie op academisch niveau.

Oordeelsvorming

7. Het verworven hebben van een discipline overstijgende, zelfstandige, kritische en creatieve houding waardoor een oordeel kan worden gevormd over een bepaald criminaliteitsprobleem en/of de aanpak ervan.
8. Het ontwikkeld hebben van een comparatieve houding (historisch en internationaal vergelijkend) bij het analyseren van concrete vraagstukken waardoor de analyse van problemen in een bredere context kan worden geplaatst.

Communicatie

9. Beschikken over goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden om op heldere wijze verslag van een criminologisch onderzoek te kunnen doen en een eigen visie over criminologische vraagstukken te kunnen formuleren.

Bijlage 4: Overzicht van de programma's

Bacheloropleiding Criminologie

Vak	EC	Onderwijsvorm	Toetsvorm
Bachelor 1			
Blok 1			
Inleiding tot de rechtswetenschap	9	9 x 2 uur hoorcollege 8 x 2 uur casuswerkgroep Vaardighedengroep	Schriftelijk tentamen Tussentijds deeltentamen Vaardighedenopdrachten
Inleiding criminologie	6	12 x 2 uur hoorcollege 9 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen Voldoende voor opdrachten
Blok 2			
Inleiding strafrecht en criminologie	9	Hoorcolleges Responsiewerkgroep Vaardighedenwerkgroep	Schriftelijk tentamen, multiple choice en open vragen Tussentijds deeltentamen
Practicum beschrijvende criminologie	6	16 x 2 uur werkgroep	Schriftelijke opdrachten Participatie in de werkgroep
Blok 3			
Inleiding methoden & technieken	9	10 x 2 uur hoorcollege 6 x 2 uur instructiecollege 7 x 2 uur practica/ werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen Voldoende voor practicum- en werkgroepopdrachten
Inleiding internationaal & Europees recht	6	8 x 2 uur hoorcollege 8 x 2 uur vaardighedengroep 8 x 2 uur casuscollege	Schriftelijk tentamen, meerkeuze- en casusvragen (70% van het eindcijfer) Schriftelijke opdrachten in het kader van het onderhandelings simulatiespel (30% van het eindcijfer)
Blok 4			
Sociologie	9	15 x 2 uur hoorcollege 5 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen Voldoende voor opdrachten
Algemene psychologie	6	9 x 2 uur hoorcollege 5 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen
Bachelor 2			
Blok 1			
Theoretische criminologie	9	13 x 2 uur hoorcollege 5 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen Voldoende voor opdrachten
Historische criminologie	6	13 x 2 uur hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
Blok 2			
Methoden en technieken van criminologisch onderzoek	9	8 x 2 uur hoorcollege 8 x 2 uur instructiecollege 9 x 2 uur practica/ werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen Voldoende voor opdrachten
Practicum verklarende criminologie	6	8 x 2 uur hoorcollege 8 x 2 uur werkgroep	Schriftelijke opdrachten Participatie in de werkgroep
Blok 3			
Inleiding publiek recht	9	12 x 2 uur hoorcollege 6 x 2 uur werkgroep 7 x 2 uur jurisprudentiegroep	Schriftelijk tentamen, open vragen Tussentijds deeltentamen Vaardighedenopdrachten
Actoren in de rechtshandhaving	6	12 x 2 uur hoorcollege 4 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen

			Voldoende voor opdrachten
Blok 4			
Levensloop en victimologie	9	8 x 2 uur hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
Europees recht, justitie en binnenlandse zaken	6	4 x 2 uur hoorcollege 5 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen Onderzoeksproject
Bachelor 3			
Blok 1			
Minor criminologie	15	28 x 2 uur hoorcollege 2 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen, open vragen
Blok 2			
Materieel strafrecht	9	8 x 2 uur hoorcollege 8 x 2 uur werkcollege 8 x 2 uur werkgroep	Schriftelijk tentamen, multiple choice en open vragen
Preventie en bestraffing van criminaliteit	6	12 x 2 uur hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen 4 deelopdrachten
Blok 3			
Formeel strafrecht	9	16 x 2 uur hoorcollege 8 x 2 uur werkcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
Onderzoeksvaardigheden in de criminologie I	6	7 x 2 uur hoorcollege 8 x 2 uur practica/werkgroep	3 opdrachten, voor elk een voldoende
Blok 4			
Onderzoeksvaardigheden in de criminologie II	9	6 x 2 uur hoorcollege 7 x 2 uur werkcollege 3 uur practicum	Schriftelijke opdrachten en eindopdracht
Recht en criminologie in de multiculturele samenleving	6	13 x 2 uur hoorcollege 3 verplichte filmcolleges	Schriftelijk tentamen, open vragen

Masteropleiding Criminologie

Vak	EC	Onderwijsvorm	Toetsvorm
Blok 1			
Onderzoek en beleid	5	9 x 2 uur hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
<i>Twee van de volgende profielvakken</i>			
Jeugdpsychologie en criminaliteit <i>profielvak jeugd</i>	5	9 x 2 uur hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
Jeugd, stad en cultuur <i>profielvak jeugd</i>	5	9 x 2 uur interactief hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
Comparative Criminology <i>profielvak int. and comp. criminology</i>	5	13 x 2 uur interactief hoorcollege	Schriftelijk tentamen
Global Governance: safety and security <i>profielvak int. and comp. criminology/ profielvak criminaliteit en organisaties</i>	5	9 x 2 uur interactief hoorcollege	Schriftelijk tentamen Paper
Toezicht houden: actoren en werkwijzen <i>profielvak criminaliteit en organisaties</i>	5	8 x 2 uur gast- en discussiecolleges	Schriftelijk werkstuk
Blok 2			
Organized and Corporate Crime	5	4 x 4 uur hoorcolleges	Schriftelijk tentamen,
Veiligheid in de rechtsstaat	5	8 x 2 uur hoor-/discussiecollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
Onderzoeksopzet	5	Actieve participatie in kleinschalige groepjes, per onderwerp	Voldoende voor opzet onderzoek
Blok 3			
Risicoanalyse	5	3 x 2 uur hoorcollege 5 x 2 uur SPSS-practic	Paper met theorie en kwantitatieve analyses
Dataverzameling en analyse	5	Individueel onder begeleiding docent	Voldoende voor dataverzameling
<i>Eén van de volgende profielvakken</i>			
Jeugdstrafrecht en jeugdbeschermingsrecht <i>profielvak jeugd</i>	5	9 x 2 uur hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen
International Criminal Law: courts and tribunals <i>profielvak int. and comp. criminology</i>	5	Interactieve hoorcolleges Active learning (kleine groepjes, case studies, seminars en bezoek aan ICC/ICT) Interactieve hoorcolleges	Schriftelijk tentamen Essay paper
Financieel-economische criminologie <i>profielvak criminaliteit en organisaties</i>	5	11 x 2 uur hoorcollege	Schriftelijk tentamen, open vragen Schriftelijke opdracht
Blok 4			
Masterscriptie	15	Individueel onder begeleiding docent	Scriptie

Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Bacheloropleiding Criminologie

Instroomgegevens

Cohort	Instroom	Geslacht		Vooropleiding			
		m	v	VWO	HBO propedeuse	HBO diploma	Overig
2005	110	33%	67%	80%	9%	6%	56
2006	98	27%	73%	80%	10%	8%	2%
2007	99	33%	67%	80%	12%	7%	2%
2008	103	34%	66%	79%	12%	7%	2%
2009	109	31%	69%	80%	6%	10%	5%
2010	118	27%	73%	geen gegevens bekend			

BSA na 1 en 2 jaar

Cohort	BSA na 1 jaar			BSA na 2 jaar	
	positief	voorlopig	negatief	positief	negatief
2005	34%	34%	30%	64%	36%
2006	39%	24%	35%	65%	35%
2007	25%	36%	39%	61%	39%
2008	43%	41%	16%	86%	14%
2009	38%	35%	27%	65%	35%
2010	55%	16%	29%	geen gegevens bekend	

Rendementen, incl. uitval na het eerste jaar

Cohort	Selectie na 1 jaar	Diploma na 3 jaar	Diploma na 4 jaar	Diploma na 5 jaar	Diploma na 6 jaar
2005	89%	4%	28%	39%	49%
2006	94%	9%	33%	47%	-
2007	91%	13%	24%	-	-

Masteropleiding Criminologie

Instroomgegevens

Cohort	Instroom	Geslacht		Ingeschreven studenten
		m	v	
2005	31	13%	87%	54
2006	64	27%	73%	98
2007	101	33%	67%	161
2008	76	18%	82%	163
2009	71	23%	77%	166
2010	48	geen gegevens bekend		141

Rendementen

Cohort	Diploma in 1 jaar	Diploma in 2 jaar	Diploma in 3 jaar	Diploma in 4 jaar	Diploma in 5 jaar	Diploma in 6 jaar	Gemiddelde studieduur in maanden
2005	29%	58%	84%	90%	94%	97%	22
2006	21%	52%	75%	84%	89%	-	22
2007	11%	46%	76%	89%	-	-	24
2008	1%	47%	78%	-	-	-	23
2009	11%	75%	-	-	-	-	16
2010	25%	-	-	-	-	-	

Gerealiseerde docent-studentratio

Docent-studentratio bachelor- en masteropleiding Criminologie 2010-2011

Opleiding	Docent-studentratio
Bacheloropleiding: criminologiedeel (123 EC)	1 : 40
Bacheloropleiding: rechtendeel (57 EC)	1 : 53
Masteropleiding	1 : 42

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

Onderwijsvormen en contacturen 2010-2011

Bacheloropleiding Criminologie

jaar	hoorcolleges	wergroepen	vaardigh. groepen	practica	portfolio	zelfstudie	Totaal
1	150	130	48	14	-	1338	1680
2	160	70	14	18	-	1418	1680
3	196	70	-	17	216	1181	1680

Masteropleiding Criminologie

jaar	hoorcolleges	wergroepen	scriptie	zelfstudie	Totaal
1	96	48	668	868	1680

Bijlage 6: Bezoekprogramma

Bezoekprogramma Criminologie EUR

Dinsdag 12 juni 2012	
Novotel Rotterdam Brainpark, K.P. Van Der Mandelelaan 150, 3062 MB Rotterdam	
16.00	Aanlevering documentatie van geselecteerde vakken in hotel <i>Bacheloropleiding</i> <ul style="list-style-type: none">* Inleiding criminologie* De M&T lijn: Inleiding methoden en technieken; Methoden en technieken van criminologisch onderzoek; Onderzoeksvaardigheden in de criminologie I en II.* Europees recht: justitie en binnenlandse zaken* Recht en criminologie in de multiculturele samenleving* Levensloop en victimologie <i>Masteropleiding</i> <ul style="list-style-type: none">* Onderzoek en beleid* Jeugd, stad en cultuur* Comparative criminology* Global Governance: safety and security* Toezicht houden: actoren en werkwijzen. <ul style="list-style-type: none">+ Notulen van opleidings- en examencommissie (en toetscommissie indien relevant)+ Documentatie over docent- en studenttevredenheid (evaluaties), waaronder alumni-enquêtes
16.30	Informeel overleg aanwezige commissieleden
18.00 - 20.00	Vorbereidende bijeenkomst commissie (intern)
20.00	Diner

Woensdag 13 juni 2012	
Erasmus School of Law, Campus Woudestein, Burgemeester Oudlaan 50, 3062 PA Rotterdam	
08.15	Ontvangst
08.30 - 09.30	Gesprek met inhoudelijk verantwoordelijken Prof. dr. R. Staring (hoogleraar/uhd) Dr. E. Rood-Pijpers (capgroepbeheerder) Prof. dr. H.G. van de Bunt (hoogleraar, opleidingsdirecteur, sectiehoofd)
09.30 - 10.30	Gesprek met studenten van beide opleidingen Robbert Goverts (M) Stefanie Vermeul (M) Cherryl Tauran (B3) Jimmy Maan (B3) Anouk Joziassse (B3) Caitlin Hoogendoorn (B2) Rob Zwarts (B2) Mattijs Dijkstra (B1) Cinco Adema (B1)

10.30 - 11.15	Gesprek met docenten van beide opleidingen Dr. W.J. Verhoeven (B1, B2, B3) (ud) Dr. F. Goudappel (B1) (B3) (uhd) (Europees recht) Dr. R. Pieterman (master) (uhd) (Rechtssociologie) Drs. R. Roks (B1, B2) (promovendus, wd) Prof. dr. R. van Swaeningen (B2, B3, master) (hoogleraar) Dr. J. van Erp (B3, master) (uhd) Dr. S. Struijk (B3) (ud) (Strafrecht) Dr. T. Müller (B1, B3, master) (ud)
11.15 - 11.30	Pauze
11.30 - 12.00	Gesprek met leden van de opleidingscommissie <i>Studenten:</i> Jelle Jaspers (M) Simone Kruit (M) Thomas Riedijk (M) Charles de Leau (M) Caitlin Hoogendoorn (B2) Sophie de Meijer (B2) Joke Rooyakkers (B1) <i>Docenten:</i> Prof. dr. R van Swaeningen (hoogleraar) Drs. J.J.H. Beckers (wd, wo)
12.00 - 12.45	Lunch
12.45 - 13.30	Gesprek met leden van de examencommissie en studieadviseur Prof. dr. R.H.J.M. Staring (hoogleraar, uhd, voorzitter) Mr. J.M.R.D. de Ridder (secretaris) Dr. R. Pieterman (uhd, lid) Mr. C.A. Dubbeldam (studieadviseur)
13.30 - 14.00	Gesprek met alumni en parallel spreekuur commissie Sanne Heestermans MSc (EUR-ESL, afdeling Development) Geertje van Gastelen MSc (beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid) Ilona Verkerk MSc (beleidsadviseur Politie Rotterdam Rijnmond) Eline Lagendijk MSc (projectleider en adviseur Stadsmarinier hillesluis) Marrit Boer MSc SBV (forensics) Abdessamad Bouabid MSc (onderzoeker ESL) Simone Nijman MSc
14.00 - 14.30	Vorbereiden eindgesprek (intern)
14.30 - 15.30	Gesprek met formeel en inhoudelijk verantwoordelijken Prof. dr. R. Staring (hoogleraar, uhd) Dr. E. Rood-Pijpers (capgroepbeheerder) Prof. dr. R van Swaeningen (hoogleraar) Prof. dr. H.G. van de Bunt (hoogleraar, opleidingsdirecteur, sectiehoofd) Prof. mr. M.J. Kroeze (decaan)
15.30 - 17.30	Opstellen voorlopige bevindingen door commissie (intern)
17.30 - 17.45	Mondelinge rapportage van voorlopige bevindingen
17.45	Afsluitende borrel

Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

Bacheloropleiding Criminologie

291523
296703
314649
296728
297789
303735
303365
322358
296791
291349
279192
302329
295252
302079
321163
312311

Masteropleiding Criminologie

291003
296703
295406
287322
311565
302337
307589
279190
290284
325919
312026
288340
302386
264773
306614
302461
313803
295330
275732
296791
306621
306643
302299
336239

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de elektronische leeromgeving):

Met betrekking tot de volgende vakken heeft de commissie studiehandleidingen (2008-2009 – 2011-2012), tussenopdrachten, werkgroepopdrachten, tentamens en hertentamens bestudeerd:

- Inleiding criminologie (B1);
- Inleiding methoden en technieken (B1);
- Methodes en technieken van criminologisch onderzoek (B2);
- Onderzoeksvaardigheden in de criminologie I en II (B3);
- Europees recht: justitie en binnenlandse zaken (B2);
- Levensloop en victimologie (B2);
- Recht en criminologie in de multiculturele samenleving (B3);
- Onderzoek en beleid (M);
- Jeugd, stad en cultuur (M);
- Comparative criminology (M);
- Global Governance: safety and security (M);
- Toezicht houden: actoren en werkwijzen (M).

Daarnaast heeft zij inzage gehad in de volgende stukken:

- notulen examencommissie ESL 2008-2011;
- jaarverslag examencommissie ESL 2010-2011;
- jaarverslag studiebegeleiding 2010-2011;
- notulen opleidingscommissie Criminologie 2009-2011;
- nota integraal toetsbeleid 2012;
- nota evaluatie vaardighedenonderwijs Criminologie 2008-2010;
- curriculumevaluatie opleiding Criminologie 2011;
- bachelor curriculumevaluatie studenten 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012;
- master curriculumevaluatie studenten 2010-2011.

Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: E.F. STAMHUIS

ADRES: RUE DE BEUSDAT 99
B-4851 SIPPENAREN

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSpraak OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 7/3/2012

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: INEKE HAEN MARSHALL

ADRES: 4 Jason's Lane, Schuette, MA 02066, USA

PLAATS: Utrecht

DATUM: 7 Maart 2012

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSpraak OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *VERVAEKE, GEERT*

ADRES: *Konynenbuigstr 61
3-3300 Zaanen
Belgie*

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *A.C. Berghuis*

ADRES: *Duivendijk 1, 2352 KZ Leiden*

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Utrecht*

DATUM:
7/03/2012

HANDTEKENING:

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *den Haag*

DATUM:
7/3/12

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *Tenn van Ruitenburg*

ADRES: *Portengenstraat 23
1106 BX, Amsterdam Zuidoost*

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *Reinier Damen*

ADRES: *Wauwze weg 104A
4703 BT Roosendaal*

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSpraak OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Amsterdam*

DATUM: *4 maart 2012*

HANDTEKENING:

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSpraak OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Roosendaal*

DATUM: *1-3-2012*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Ronald Duijn

ADRES:

*Verlengde Geestweg 39
1861 VC Bersen LH*

IS ALS ~~SECRETARIS~~ / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE

OPLEIDING:

Criminologie

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

VU Amsterdam

ZIE BIJLAGE

EU Rotterdam

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Utrecht.

DATUM:

7-3-2012

HANDTEKENING: